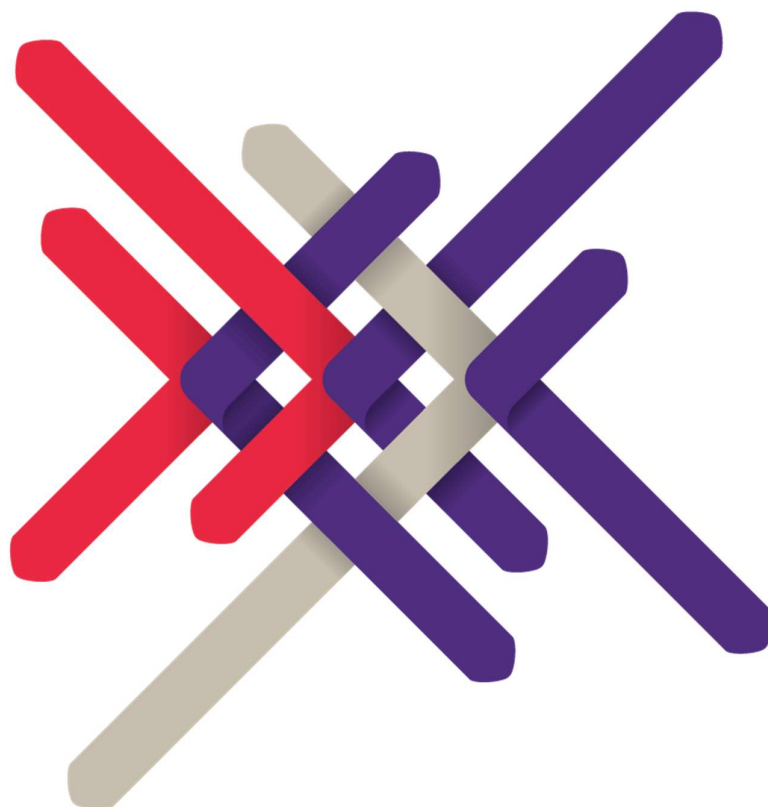


Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«ԼԻԳԱ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ապահովագրական փակ
բաժնետիրական ընկերություն

31 դեկտեմբերի 2023թ.



Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	10
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	12
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	14

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ

ՀՀ, ք. Երևան 0015
Երևան Պլազա
Բիզնես Կենտրոն
Գրիգոր Լուսավորիչ 9
Ֆ. + 374 10 500 964

Grant Thornton CJSC

Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich street
0015 Yerevan, Armenia
T + 374 10 500 964

«ԼԻԳԱ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ապահովագրական փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետիրոջը և խորհրդին.

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԼԻԳԱ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ապահովագրական փակ բաժնետիրական ընկերության (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Ընկերության՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական միջոցների հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «*Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար*» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «*Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի*» (ՀԷՄՄ կանոնագիրք), և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՄ կանոնների և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին վերահսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

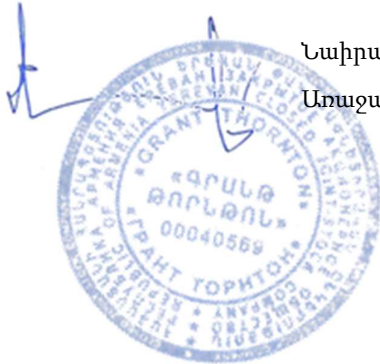
ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածատվություն: Բացի այդ, մենք.

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու և ոչ թե Ընկերության ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:

- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռքբերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռքբերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Արմեն Հովհաննիսյան
Տնօրեն



Նաիրա Ուլունց
Առաջադրանքի ղեկավար

27 հունիսի, 2024թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

		31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ. (վերաներկա- յացված)	1 հունվարի 2022թ. (վերաներկա- յացված)
	Ծանոթ.	2023թ.		
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ	7	665,804	618,470	920,870
Ավանդներ բանկերում	8	11,923,406	10,242,704	8,286,640
Ներդրումային արժեթղթեր	9	1,300,345	1,474,765	1,562,212
Տրամադրված փոխառություններ		7,090	19,740	7,000
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ	10	1,271	11,394	29,733
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ	10	2,284,620	2,240,920	2,307,444
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով		-	-	105,494
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	11	610,820	517,215	356,942
Գուդվիլ	12	502,429	591,093	687,317
Այլ ակտիվներ	13	262,618	209,821	140,908
Ընդամենը՝ ակտիվներ		<u>17,558,403</u>	<u>15,926,122</u>	<u>14,404,560</u>

*Պարտավորություններ և սեփական
կապիտալ*

Պարտավորություններ

Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		46,926	80,542	-
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	10	7,994,879	7,156,311	6,658,608
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	10	167,473	72,840	797
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	25	50,586	18,211	142,887
Այլ պարտավորություններ	14	1,886,171	1,752,839	1,332,687
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		<u>10,146,035</u>	<u>9,080,743</u>	<u>8,134,979</u>

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.		1 հունվարի 2022թ.	
	Մանր.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	(վերաներկա- յացված)	(վերաներկա- յացված)
<i>Սեփական կապիտալ</i>				
Բաժնետիրական կապիտալ	15	3,983,000	3,983,000	3,983,000
Էմիսիոն եկամուտ		465,346	465,346	465,346
Գլխավոր պահուստ		87,292	53,133	53,133
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ		(32,095)	(68,505)	6,292
Չբաշխված շահույթ		2,908,825	2,412,405	1,761,810
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		<u>7,412,368</u>	<u>6,845,379</u>	<u>6,269,581</u>
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		<u>17,558,403</u>	<u>15,926,122</u>	<u>14,404,560</u>

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2024թ. հունիսի 27-ին.

Գազիկ Գրիգորյան

Արմինե Զաքարյան

Գործադիր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ



Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 14-ից մինչև 96-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2023	2022 (վերաներկայացված)
Ապահովագրական հասույթ	16	16,221,984	14,689,857
Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախս	17	(12,677,915)	(11,000,531)
Ապահովագրական ծառայությունների գծով արդյունք նախքան պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերը		3,544,069	3,689,326
Վերաապահովագրավճարների բաշխում	16	(3,251,441)	(2,183,062)
Վերաապահովագրողների կողմից փոխհատուցված գումարներ	18	1,572,118	619,626
Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերից գուտ ծախս		(1,679,323)	(1,563,436)
Ապահովագրական ծառայությունների գծով արդյունք		1,864,746	2,125,890
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	19	1,196,992	987,206
Տոկոսային ծախս	19	(27,908)	(22,479)
Ֆինանսական ակտիվների պարտքային կորուստների գծով ծախս	20	(100,706)	(77,858)
Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների արտաբժույթային փոխարկումից գուտ վնաս		(3,374)	(95,076)
Զուտ ներդրումային եկամուտ		1,065,004	791,793
Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ֆինանսական եկամուտ	21	74,064	192,335
Թողարկված ապահովագրության պայմանագրերի գծով ֆինանսական ծախս	22	(85,103)	(110,321)
Ապահովագրության գծով գուտ ֆինանսական արդյունք		(11,039)	82,014

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2023	2022 (վերաներկայացված)
Այլ եկամուտ		196,719	10,875
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	11	(208,342)	(191,991)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	23	(1,362,640)	(1,291,893)
Գուղվիլի արժեզրկում	12	(88,664)	(96,224)
Այլ ծախսեր	24	(760,822)	(765,971)
Շահույթ մինչև հարկումը		694,962	664,493
Շահութահարկի գծով ծախս	25	(164,383)	(13,898)
Տարվա շահույթ		530,579	650,595
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
<i>Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած գուտ օգուտ/(վնաս)		47,958	(90,148)
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում		(3,556)	(1,068)
Վերադասակարգվող հողվածներին վերաբերող շահութահարկ		(7,992)	16,419
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով գուտ օգուտ/(վնաս)		36,410	(74,797)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ շահութահարկից հետո		36,410	(74,797)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		566,989	575,798

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 14-ից մինչև 96-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Կանոնա- դրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը
				փոփոխության պահուստ		
Հաշվեկշիռը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,983,000	465,346	53,133	-	1,836,926	6,338,405
ՖՀՄՍ 17-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն (ծանոթ. 6)	-	-	-	-	(2,598)	(2,598)
ՖՀՄՍ 9-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն (ծանոթ. 6)	-	-	-	6,292	(72,518)	(66,226)
Վերաներկայացված հաշվեկշիռը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,983,000	465,346	53,133	6,292	1,761,810	6,269,581
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	650,595	650,595
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>						
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակա՞ծ գուտ վնաս	-	-	-	(90,148)	-	(90,148)
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	-	-	-	(1,068)	-	(1,068)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	16,419	-	16,419
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(74,797)	650,595	575,798
Հաշվեկշիռը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերաներկայացված)	3,983,000	465,346	53,133	(68,505)	2,412,405	6,845,379

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Կանոնա- դրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Զբաղյալված շահույթ	Ընդամենը
Վերաներկայացված հաշվեկշիռը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,983,000	465,346	53,133	(68,505)	2,412,405	6,845,379
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	530,579	530,579
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>						
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած զուտ օգուտ	-	-	-	47,958	-	47,958
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	-	-	-	(3,556)	-	(3,556)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	(7,992)	-	(7,992)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	36,410	530,579	566,989
Հատկացում պահուստին	-	-	34,159	-	(34,159)	-
Մեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	34,159	-	(34,159)	-
Հաշվեկշիռը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,983,000	465,346	87,292	(32,095)	2,908,825	7,412,368

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 14-ից մինչև 96-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2023	2022
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ստացված ապահովագրավճարներ	16,324,330	14,672,743
Փոխանցված վերաապահովագրավճարներ	(2,281,936)	(1,306,625)
Վճարված հատուցումներ	(9,620,807)	(8,386,658)
Վերաապահովագրողներից ստացված գումարներ	587,340	109,305
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(1,490,856)	(1,410,928)
Վճարումներ միջնորդներին	(834,336)	(556,999)
Վճարված հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	(619,129)	(463,062)
Ստացված տոկոսներ	1,121,752	825,096
Գործառնական այլ գործունեությունից մուտքեր	348,777	1,375,529
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր	(1,612,085)	(2,921,858)
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից ստացված մինչև շահութահարկը	1,923,050	1,936,543
Վճարված շահութահարկ	(176,268)	(23,500)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	1,746,782	1,913,043
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների առք	(192,171)	(107,513)
Մուտքեր հիմնական միջոցների վաճառքից	1,500	-
Փոխառությունների (տրամադրում)/մարում	(8,392)	(12,740)
Ներդրումային արժեթղթերի մարում	294,358	-
Ավանդների ներդրում	(1,650,109)	(1,964,384)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(1,554,814)	(2,084,637)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարումներ	(125,263)	(102,947)
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ	(125,263)	(102,947)
Դրամական միջոցների գուտ աճ/(նվազում)	66,705	(274,541)
Դրամական միջոցներ տարվա սկզբի դրությամբ	618,470	920,870
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(19,371)	(27,859)
Դրամական միջոցներ տարվա վերջի դրությամբ (ծանոթ 7)	665,804	618,470

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 14-ից մինչև 96-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ԼԻԳԱ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» Ապահովագրական ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնվել է 2008 թվականին «ՌՈՍԳՈՍՏՏՐԱԽ ԱՐՄԵՆԻԱ» անվանմամբ և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ապահովագրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Ընկերությունը գրանցվել է 20.05.2008թ.-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N0009 արտոնագրային համարով: 2022 թվականի դեկտեմբերին Ընկերությունը վերանվանվել է «ԼԻԳԱ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ապահովագրական փակ բաժնետիրական ընկերության:

Ընկերությունը 11.06.2013թ. ստացել է նաև ոչ կյանքի վերաապահովագրության լիցենզիա (համար 0004) և 2014թ.-ից ի վեր կնքում է վերաապահովագրության պայմանագրեր:

Ընկերությունը զբաղվում է ընդհանուր ապահովագրական գործունեությամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում: Ընկերության կողմից կնքվող ապահովագրական պայմանագրերի հիմնական տեսակներն են՝ դժբախտ պատահարներից, առողջության, ցամաքային տրանսպորտի, փոխադրվող գույքի (բեռների), հրդեհից և բնական աղետներից, ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության, ֆինանսական վնասների, ընդհանուր պատասխանատվության, արտասահման մեկնողներին աջակցության ապահովագրությունը: Բացի այդ Ընկերությունն իրականացնում է օդանավերի և ջրային փոխադրամիջոցների, ինչպես նաև դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն:

2010թ. Ընկերությունը հանդիսանում է Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող ընկերությունների բյուրոյի (այսուհետ՝ Բյուրո) անդամ և կնքում է ԱՊՊԱ պայմանագրեր:

Ընկերության գլխավոր գրասենյակը և մասնաճյուղերը գտնվում են Երևան քաղաքում և ՀՀ մարզերում: Ընկերության գործակալական ցանցի միջոցով ապահովագրական ծառայությունները հասանելի են ՀՀ ողջ տարածքում:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության աշխատակիցների ընդհանուր թվաքանակը 279-ն էր (2022թ. 291):

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հյուսիսային պողոտա 1, Երևան, ՀՀ, 0001:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում, և Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից:

2022թ. փետրվարից շարունակվող ռուս-ուկրաինական պատերազմը էական ազդեցություն է ունեցել ինչպես հակամարտող երկրների, այնպես էլ համաշխարհային տնտեսության վրա: Շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ հայտարարել են Ռուսաստանի՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, ապահովագրական ընկերությունների, այլ կազմակերպությունների և անհատների դեմ տնտեսական խիստ պատժամիջոցների մասին: Պատերազմը դեռ

շարունակվում է, բայց արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների Ուկրաինայում, Ռուսաստանում և այլ երկրներում:

Չնայած դժվարին մարտահրավերներին՝ Հայաստանի տնտեսությունը դրսևորել և շարունակում է դրսևորել բավականին բարձր դիմադրողականություն շնորհիվ ՀՀ կառավարության և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից շարունակաբար իրականացվող արդյունավետ մակրոտնտեսական քաղաքականությունների և համարժեք գործողությունների: Տնտեսական աճի և ակտիվության տեմպերը շարունակում են բարձր մնալ՝ պայմանավորված նաև օտարերկրյա քաղաքացիների մեծ ներհոսքով: Օտարերկրյա քաղաքացիների՝ Հայաստանում բիզնես շահեր ունենալու, հիմնելու կամ տնօրինելու իրավունքի սահմանափակումներ չկան: Բիզնեսի գրանցման ընթացակարգերը հիմնականում պարզ են:

2023 թվականի օգոստոսի 25-ին Standard & Poor's-ը բարձրացրել է Հայաստանի վարկային վարկանիշը մինչև «BB-» կայուն կանխատեսմամբ: Moody's-ի Հայաստանի վարկային վարկանիշը վերջին անգամ սահմանվել է «Ba3» մակարդակում՝ կայուն կանխատեսմամբ 2023 թվականի հունիսի 22-ին: Fitch Ratings-ի կողմից Հայաստանի թողարկողի դեֆոլտի վարկանիշը 2023թ-ի հուլիսին «B+»-ից դարձել է «BB-»՝ կայուն կանխատեսմամբ: Միջազգային վարկանիշային գործակալությունների կողմից տրված վարկանիշի բարձրացումն արտացոլում է տնտեսական աճի ուժեղ հեռանկարները, պետական պարտքի կայունացումը միջինից ցածր մակարդակներում, կայուն հարկաբյուջետային կատարողականի հեռանկարը և արտաքին հաշվեկշռի բարելավումը:

2023թ. Հայաստանի կառավարությունը հաստատել է առողջության պարտադիր համապարփակ ապահովագրության համակարգը, որն ակնկալվում է, որ մինչև 2027թ. կգործի ամբողջ բնակչությանը համար:

2023թ. ապրիլին Հայաստանն անցում է կատարել տրանսպորտային միջոցների պարտադիր ապահովագրության ազատականացված համակարգին: Այս փոփոխությունը ապահովագրողներին հնարավորություն է ընձեռում ռիսկերը գնահատելուց հետո յուրաքանչյուր պայմանագրի գծով ապահովագրավճարները սահմանել անհատապես:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության դեկավարության գնահատականը: Ընկերության դեկավարությունը, շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Ընկերության գործունեության վրա կարող են տարբերվել Ընկերության դեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության հիմունքներով, քանի որ դեկավարությունը գտնում է, որ Ընկերությունն ունի համապատասխան ռեսուրսներ տեսանելի ապագայում անընդհատ գործունեություն իրականացնելու համար: Այս գնահատումը կատարելիս դեկավարությունը հաշվի է առել տեղեկատվության լայն շրջանակ, ներառյալ շահութաբերության կանխատեսումը, նորմատիվային կապիտալի պահանջները և ֆինանսավորման կարիքները: Գնահատումը ներառում է նաև ողջամտորեն հնարավոր անկումային տնտեսական սցենարների և դրանց հնարավոր ազդեցությունների դիտարկումը Ընկերության շահութաբերության, կապիտալի և իրացվելիության վրա:

Ընկերությունը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Մույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Ընկերության հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

Սա Ընկերության տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների առաջին փաթեթն է, որում կիրառվել են ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» և ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտները: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ կապված համապատասխան փոփոխությունները նկարագրված են ծանոթագրություն 3.4-ում:

3.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Ընկերության գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Ընկերությունը: Ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականության փոփոխություններ

2023թ. հունվարի 1-ից Ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է ՖՀՄՍ 17 և ՖՀՄՍ 9՝ ներառյալ այլ ստանդարտների վերաբերյալ ցանկացած հետագա փոփոխություն: Այս ստանդարտները էական փոփոխություններ են մտցրել ապահովագրության ու վերաապահովագրության պայմանագրերի և ֆինանսական գործիքների հաշվառման մեջ: Արդյունքում, Ընկերությունը վերաներկայացրել է որոշակի համեմատական գումարներ և ներկայացրել ֆինանսական վիճակի երրորդ հաշվետվությունը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ:

Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որոնք ուժի մեջ են մտել, բայց դեռ կիրառելի չեն:

ՖՀՄՍ 17-ի և ՖՀՄՍ 9-ի կիրառումից բխող Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական փոփոխությունների բնույթն ու ազդեցությունները ամփոփված են ստորև և ներկայացված են ծանոթագրություն 6-ում:

ՖՀՄՍ 17, Ապահովագրության պայմանագրեր

ՖՀՄՍ 17-ը փոխարինում է ՖՀՄՍ 4-ին («Ապահովագրության պայմանագրեր») 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը վերաներկայացրել է 2022թ. համադրելի տեղեկատվությունը՝ կիրառելով ՖՀՄՍ 17-ի անցումային դրույթները: ՖՀՄՍ 17-ի ընդունման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ճանաչվել են չբաշխված շահույթում և բացահայտված են ծանոթագրությունում 6-ում:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների բնույթը կարելի է ամփոփել հետևյալ կերպ.

Ղասակարգման և չափման փոփոխություններ

ՖՀՄՍ 17-ի ընդունումը չի փոխել Ընկերության ապահովագրության պայմանագրերի ղասակարգումը: Սակայն ՖՀՄՍ 17-ը ճանաչման և չափման որոշակի սկզբունքներ է սահմանում Ընկերության թողարկված ապահովագրության պայմանագրերի և պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի համար:

ՖՀՄՍ 17-ի համաձայն՝ Ընկերության թողարկված ապահովագրության պայմանագրերը և պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերը ենթակա են չափման՝ կիրառելով ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցումը: Ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցումը պարզեցնում է ապահովագրական պայմանագրերի չափումը՝ ի տարբերություն ՖՀՄՍ 17-ի ընդհանուր մոդելի:

Ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման չափման սկզբունքները տարբերվում են «վաստակած ապահովագրավճարների մոտեցումից», որն օգտագործվում էր Ընկերության կողմից ՖՀՄՍ 4-ի համաձայն հետևյալ հիմնական ոլորտներում.

- Մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունն արտացոլում է ստացված ապահովագրավճարները՝ հանած հետաձգված ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ կազմակերպությունը որոշել է վճարումները ճանաչել որպես ծախս, և հանած գումարները, որոնք ճանաչվել են մատուցված ապահովագրական ծառայությունների դիմաց հասույթում,
- Մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության չափումը ներառում է փողի ժամանակային արժեքի և ֆինանսական ռիսկի ազդեցության ճշգրտում, եթե ապահովագրավճարի վճարման ժամկետը և ծառայությունների մատուցման համապատասխան ժամանակահատվածը ավելի քան 12 ամսվա տարբերությամբ են,
- Մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության չափումը ներառում է ոչ ֆինանսական ռիսկի ճշգրտման հստակ գնահատում, երբ պայմանագրերի խումբը անբարենպաստ է վնասի բաղադրիչը հաշվարկելու համար (նախկինում դրանք կարող էին լինել չսպառված ռիսկի պահուստի մաս):
- Կրած պահանջների գծով պարտավորության (նախկինում՝ ՆՉՊՊ և ՏՉՊՊ) չափումը որոշվում է գեղջված հավանականության կշռված ակնկալվող արժեքի հիմունքով և ներառում է ոչ ֆինանսական ռիսկի հստակ ճշգրտում: Պարտավորությունը ներառում է Ընկերության պարտավորությունը վճարել այլ կրած ապահովագրական ծախսերը:
- Մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության չափումը (արտացոլելով պահվող վերաապահովագրության համար վճարված վերաապահովագրության վճարները) ճշգրտվում է՝ հաշվի առնելով վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ՝ արտացոլելու անբարենպաստ պայմանագրերի գծով վնասների ակնկալվող փոխհատուցումը, եթե այդպիսի պայմանագրերը վերաապահովագրում են անբարենպաստ ուղղակի պայմանագրեր:

Ընկերության ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերի չափումը և ղասակարգումը ներկայացված է ծանոթագրություն 4.1-ում:

Ներկայացման և բացահայտման փոփոխություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին և շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություններում տողային հոդվածների նկարագրությունները էականորեն փոխվել են նախորդ տարվա համեմատ: Ներկայացման մանրամասները բացատրված են 4.1.9 ծանոթագրությունում և բացահայտված են ծանոթագրություն 6-ում:

Անցումային դրույթներ

Անցման օրը՝ 2022թ. հունվարի 1-ին, Ընկերությունը.

- ապահովագրության պայմանագրերի յուրաքանչյուր խումբ նույնականացրել, ճանաչել և չափել է այնպես, կարծես ՖՀՄՍ 17-ը միշտ կիրառվել է,
- ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով ակտիվները նույնականացրել, ճանաչել և չափել է այնպես, կարծես ՖՀՄՍ 17-ը միշտ կիրառվել է: Սակայն, մինչև անցման ամսաթիվը փոխհատուցելիության գնահատում չի իրականացվել: Անցման ամսաթվի դրությամբ կատարվել է փոխհատուցելիության գնահատում, և արժեզրկումից կորուստ չի հայտնաբերվել,
- ապաճանաչել է առկա այն մնացորդները, որոնք չէին լինի, եթե ՖՀՄՍ 17-ը միշտ կիրառվեր,
- առաջացող ցանկացած զուտ տարբերություն ճանաչել է սեփական կապիտալում:

ՖՀՄՍ 9, Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9-ը «Ֆինանսական գործիքներ» փոխարինում է ՀՀՄՍ 39-ին՝ «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչումը և չափումը» 2018թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը, սակայն, համաձայն ՖՀՄՍ 4-ի փոփոխությունների, օգտվել է ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ժամանակավոր ազատումից՝ դրանով իսկ հետաձգելով ՖՀՄՍ 9-ի սկզբնական կիրառման ամսաթիվը՝ ՖՀՄՍ 17-ի սկզբնական կիրառմանը համապատասխանեցնելու նպատակով:

Ընկերությունը կիրառել է ՖՀՄՍ 9-ը հետընթաց և վերաներկայացրել ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ 2022թ. համադրելի տեղեկատվությունը ՖՀՄՍ 9-ի շրջանակում: ՖՀՄՍ 9-ի ընդունումից առաջացած տարբերությունները 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ճանաչվել են չբաշխված շահույթում և բացահայտված են ծանոթագրությունում 6-ում:

Ընկերությունը շարունակում է կիրառել ՀՀՄՍ 39-ը համադրելի ժամանակաշրջանի ընթացքում ապաճանաչված ցանկացած հոդվածի նկատմամբ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ փոփոխությունների բնույթը կարելի է ամփոփել հետևյալ կերպ.

Դասակարգման և չափման փոփոխություններ

Դասակարգման և չափման կատեգորիան որոշելու համար ՖՀՄՍ 9-ը պահանջում է, որ բոլոր ֆինանսական ակտիվները չափվեն՝ հիմնվելով այդ ակտիվների կառավարման Ընկերության բիզնես մոդելի և գործիքների պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվների չափման՝ ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն կատեգորիաները (իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, վաճառքի համար մատչելի, մինչև մարման ժամկետը պահվող և ամորտիզացված արժեքով չափվող փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր) փոխարինվել են հետևյալով.

- Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, ներառյալ՝ բաժնային և ածանցյալ գործիքները,
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ, ներառյալ՝ ապաճանաչումից հետո շահույթին կամ վնասին փոխանցված օգուտը կամ վնասը,
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ՝ ապաճանաչումից հետո շահույթին կամ վնասին չփոխանցված օգուտը կամ վնասը,
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ:

Ֆինանսական պարտավորությունների հաշվառումը մնում է էապես նույնը, ինչ ՀՀՄՍ 39-ում:

Ընկերության ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը նկարագրված է 4.2.2 ծանոթագրությունում:

Փոփոխություններ արժեզրկման հաշվարկում

ՖՀՄՍ 9-ի ընդունումը հիմնովին փոխել է Ընկերության՝ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով կամ ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքների արժեզրկումից կորուստների հաշվառումը՝ փոխարինելով ՀՀՄՍ 39-ի կրած կորուստների մոտեցումը ապագայամետ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտեցմամբ:

ՖՀՄՍ 9-ը պահանջում է, որ Ընկերությունը ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հաշվառի բոլոր պարտքային գործիքների համար, որոնք չեն պահվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Պարտքային գործիքների համար պահուստը հաշվարկվում է՝ հիմնվելով ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասի վրա, որն իրենից ներկայացնում է այն ակնկալվող պարտքային կորուստները, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Մակայն, եթե ակտիվների ստեղծման կամ ձեռքբերման պահից ի վեր եղել է պարտքային ռիսկի զգալի աճ, ապա պահուստը հաշվարկվում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա:

Ընկերության իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքները ներառում են պետական պարտատոմսեր, որոնք համարվում են ցածր վարկային ռիսկով ներդրումներ: Ընկերության քաղաքականության համաձայն՝ նման գործիքները գնահատվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Ընկերությունը, սակայն, համարում է, որ նախկինում գնահատված ցածր պարտքային ռիսկով ներդրումների գծով տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի էական աճ, երբ այդ գործիքների գծով պայմանագրային վճարումները ժամկետանց են ավելի քան 30 օր:

Ընկերությունը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտազանցում, երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում են 90 օր ժամկետանց պայմանագրով նախատեսված ժամկետից: Սայայն որոշ դեպքերում Ընկերությունը կարող է նաև համարել գործիքը պարտազանցման ենթարկված, երբ ներքին կամ արտաքին տեղեկատվությունը ցույց է տալիս, որ Ընկերությունը դժվար թե ստանա չմարված պայմանագրային գումարները ամբողջությամբ:

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն ակնկալվող պարտքային կորուստների պահանջների կիրառումը հանգեցրել է Ընկերության պարտքային գործիքների գծով արժեզրկման պահուստների ավելացմանը: Պահուստի աճը ճշգրտվել է չբաշխված շահույթի համար:

Ընկերության արժեզրկման քաղաքականության մանրամասները ներկայացված են 4.2.8 ծանոթագրությունում:

Բացահայտման փոփոխություններ – ՖՀՄՍ 7

ՖՀՄՍ 9-ի և ՀՀՄՍ 39-ի միջև եղած տարբերությունները արտացոլելու նպատակով ՖՀՄՍ 7-ը («Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ») նույնպես փոփոխվել է: Ընկերությունը կիրառել է ՖՀՄՍ 7-ի բացահայտման փոփոխված պահանջները ՖՀՄՍ 9-ի հետ միասին 2022թ. հունվարի 1-ից սկսվող տարվա համար: Փոփոխությունները ներառում ԱՊԿ-ի հաշվարկների վերաբերյալ մանրամասն որակական և քանակական տեղեկատվությունը, ինչպես նաև օգտագործված ենթադրությունները և ելակետային տվյալները, ներկայացված են 31.2 ծանոթագրությունում:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2023թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Մեկ գործարքի հետ կապված ակտիվների և պարտավորությունների հետաձգված հարկ (ՀՀՄՄ 12 փոփոխություններ)
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում (ՀՀՄՄ 1-ի և ՖՀՄՄ վերաբերյալ գործնական առաջարկներ 2-ի փոփոխություններ)
- Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՄ 8 փոփոխություններ),
- Միջազգային հարկային բարեփոխումների օրինակելի կանոններ – երկրորդ բաղադրիչ (ՀՀՄՄ 12 փոփոխություններ)

3.5 Ընկերության կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ» (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություններ),
- Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալությամբ գործարքներում (ՖՀՄՄ 16 փոփոխություններ),
- Մատակարարման շղթայի ֆինանսավորման մեխանիզմներ (ՀՀՄՄ 7 և ՖՀՄՄ 7 փոփոխություններ),
- Կովենանտով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություններ)
- Փոխանակելիության բացակայություն (ՀՀՄՄ 21 փոփոխություններ)
- ՖՀՄՄ S1-ը նդհանուր պահանջներ կայունության հետ կապված ֆինանսական տեղեկատվության բացահայտման համար և ՖՀՄՄ S2- կլիմայի հետ կապված բացահայտումներ:

4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական էական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրեր

4.1.1 Դասակարգում

Ապահովագրության պայմանագիր է համարվում այն պայմանագիրը, համաձայն որի կողմերից մեկը (ապահովագրողը) պայմանագրի մյուս կողմից (ապահովադիրից) իր վրա է վերցնում նշանակալի ապահովագրական ռիսկ՝ համաձայնվելով հատուցել ապահովադիրին, եթե սահմանված անորոշ ապագա դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադիրի վրա: Ապահովագրական ռիսկը նշանակալի է այն և միայն այն դեպքում, եթե ապահովագրական պատահարը ցանկացած սցենարի դեպքում կարող էր ապահովագրողի կողմից նշանակալի լրացուցիչ հատուցումների վճարման պատճառ դառնալ, բացառությամբ այն սցենարների, որոնք չունեն առևտրային բովանդակություն: Ապահովագրության պայմանագրերը

կարող են նաև փոխանցել ֆինանսական ռիսկ: Ֆինանսական ռիսկը սահմանված տոկոսա-դրույքի, ֆինանսական գործիքի գնի, ապրանքի գնի, արտարժույթի փոխարժեքի, գնի կամ դրույքների ինդեքսի, վարկանիշի կամ վարկային ինդեքսի կամ այլ փոփոխականի հնարավոր ապագա փոփոխության ռիսկն է՝ պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այդ փոփոխականը հատուկ չէ պայմանագրի կողմերից մեկին:

Պայմանագիրը, որը բավարարում է ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, մնում է որպես ապահովագրության պայմանագիր մինչ իր ժամկետի վերջը, նույնիսկ եթե ապահովագրության ռիսկը զգալիորեն կրճատվում է այդ ժամանակաշրջանի համար, մինչև բոլոր իրավունքները և պարտականությունները մարվում են, կամ դրանց գործողության ժամկետը լրանում է:

4.1.2 Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերից բաղադրիչների առանձնացումը

Ընկերությունը գնահատում է իր ոչ կյանքի ապահովագրության և վերաապահովագրության գործիքները՝ որոշելու, թե արդյոք դրանք պարունակում են առանձնացվելի բաղադրիչներ, որոնք պետք է հաշվառվեն ոչ թե ՖՀՄՄ 17-ի, այլ մեկ այլ ՖՀՄՄ-ի համաձայն: Առանձնացվելի բաղադրիչներն առանձնացնելուց հետո Ընկերությունը կիրառում է ՖՀՄՄ 17-ը ապահովագրության պայմանագրի մնացած բոլոր (հիմնական) բաղադրիչների նկատմամբ: Ընկերության գործիքները ներկայում չեն պարունակում որևէ բաղադրիչ, որը պահանջում է առանձնացում:

4.1.3 Ընդհանրացման մակարդակ

Ընկերության ապահովագրության և վերաապահովագրության գործիքների ընդհանրացման մակարդակը սահմանվում է առաջին հերթին բիզնեսը պորտֆելների բաժանելով: Պորտֆելները բաղկացած են համանման ռիսկերի ենթակա և միասին կառավարվող պայմանագրերից: Ենթադրվում է, որ նույն ապրանքային ուղղությունում ներառված պայմանագրերը կունենան համանման ռիսկեր և, հետևաբար, ակնկալվում է, որ կլինեն միևնույն պորտֆելում, եթե դրանք կառավարվում են միասին: Պորտֆելները հետագայում բաժանվում են ըստ թողարկման տարվա և շահութաբերության՝ ճանաչման և չափման նպատակով: Ընդհանրացման մակարդակի համար նախատեսված ոչ մի խումբ չի կարող պարունակել մեկ տարուց ավելի տարբերությամբ թողարկված պայմանագրեր: Պայմանագրերի խմբերի շահութաբերությունը գնահատվում է ակտուարական գնահատման մոդելներով, որոնք հաշվի են առնում առկա և նոր բիզնեսը: Այսպիսով, թողարկման յուրաքանչյուր տարվա ընթացքում պայմանագրերի պորտֆելները բաժանվում են հետևյալ երեք խմբերի՝

- պայմանագրերի խումբ, որոնք սկզբնական ճանաչման պահին դասակարգվել են որպես անբարենպաստ, եթե այդպիսիք առկա են,
- պայմանագրերի խումբ, որոնց սկզբնական ճանաչման պահին նշանակալի հավանականություն չկա, որ դրանք հետագայում կդառնան անբարենպաստ, եթե այդպիսիք առկա են,
- պորտֆելի մնացած պայմանագրերի խումբ, եթե այդպիսիք առկա են:

Ընկերությունը նույնականացրել է ապահովագրության պայմանագրերի հետևյալ պորտֆելները.

- Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն,
- Առողջության ապահովագրություն,
- Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր),
- Օդանավերի ապահովագրություն,
- Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն,
- Գույքի ապահովագրություն,

- Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն,
- Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն,
- Վարկի ապահովագրություն,
- Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն,
- Աջակցության ապահովագրություն,
- Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն,
- Առողջության սոցիալական ապահովագրություն,
- Գյուղատնտեսության ապահովագրություն:

Սկզբնական ճանաչման պահին ապահովագրության պայմանագիրն անբարենպաստ է, եթե պայմանագրին վերագրված՝ պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքերի, ձեռքբերման գծով նախկինում ճանաչված դրամական հոսքերի և պայմանագրից առաջացող ցանկացած այլ դրամական հոսքերի՝ սկզբնական ճանաչման պահին ընդհանուր գումարը հանգեցնում է գուտ արտահոսքի: Ընկերությունը խմբավորում է նմանատիպ պայմանագրերը՝ դրանք առանձնացնելով անբարենպաստ չհանդիսացող պայմանագրերից: Ընկերությունը նույնականացնում է անբարենպաստ պայմանագրերի խումբը՝ գնահատելով պայմանագրերի փաթեթը, այլ ոչ թե առանձին պայմանագրերը:

Պայմանագրերի համար, որոնք անբարենպաստ պայմանագրեր չեն, սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը գնահատում է, որ հետագայում անբարենպաստ դառնալու էական հնարավորություն չկա՝ գնահատելով կիրառելի փաստերի և հանգամանքների փոփոխությունների հավանականությունը: Ընկերությունը դիտարկում է փաստեր և հանգամանքներ՝ պարզելու համար, թե արդյոք պայմանագրերի խումբը անբարենպաստ է՝ հիմնվելով հետևյալի վրա.

- գնային տեղեկատվություն (ներառյալ գեղչերը),
- իր կողմից ճանաչված նմանատիպ պայմանագրեր,
- արտաքին միջավայրի գործոններ, օրինակ՝ շուկայի փորձի կամ կանոնակարգերի փոփոխություն:

Ընկերությունը բաժանում է պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելները վերը նշված նույն սկզբունքների կիրառմամբ, բացառությամբ անբարենպաստ վերաապահովագրության պայմանագրերի, որոնց համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ առկա է գուտ օգուտ:

Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի որոշ խմբերի դեպքում խումբը կարող է բաղկացած լինել մեկ պայմանագրից:

4.1.4 Ճանաչում

Ընկերությունն իր կողմից թողարկվող ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերի խումբը ճանաչում է հետևյալներից ամենավաղ ամսաթվին.

- պայմանագրերի խմբի ծածկույթի ժամանակահատվածի սկիզբ,
- ամսաթիվ, երբ խմբի ապահովագրից առաջին վճարումը դառնում է ստացման ենթակա,
- անբարենպաստ պայմանագրերի խմբի համար, երբ խումբը դառնում է անբարենպաստ:

Ընկերությունը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խումբը ճանաչում է հետևյալներից ավելի վաղ ամսաթվին.

- պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի ծածկույթի ժամանակահատվածի սկիզբ: Այնուամենայնիվ, Ընկերությունը հետաձգում է պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի ճանաչումը, եթե պահվող

վերաապահովագրության պայմանագրերը ապահովում են համամասնական ծածկույթ՝ պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի ծածկույթի ժամանակահատվածի սկզբի դրությամբ կամ հիմքում ընկած ցանկացած պայմանագրի սկզբնական ճանաչման պահին, կախված, թե որն է ավելի ուշ տեղի ունենում, և

- ամսաթիվ, երբ Ընկերությունը ճանաչում է հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի անբարենպաստ խումբ, եթե Ընկերությունը կնքել է համապատասխան վերաապահովագրության պայմանագիր, որը պահվում է այդ ամսաթվին կամ դրանից առաջ կնքված վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբում:

Ընկերությունը նոր պայմանագրեր է ավելացնում խմբին այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ այդ պայմանագիրը համապատասխանում է վերը նշված չափանիշներից մեկին:

4.1.5 Պայմանագրի շրջանակներ

Ընկերությունը ապահովագրության պայմանագրերի խմբի չափման մեջ ներառում է բոլոր այն ապագա դրամական հոսքերը, որոնք գտնվում են խմբի յուրաքանչյուր պայմանագրի շրջանակներում: Դրամական հոսքերը ապահովագրության պայմանագրի շրջանակներում են գտնվում, եթե դրանք առաջանում են իրական իրավունքներից և պարտականություններից, որոնք գոյություն ունեն այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում, որում Ընկերությունը կարող է պարտադրել ապահովադրին վճարելու ապահովագրական վճարներ կամ որում Ընկերությունն ապահովադրին ծառայություններ մատուցելու իրական պարտականություն ունի: Ծառայություններ մատուցելու իրական պարտականությունը դադարում է, երբ

- Ընկերությունը գործնականում հնարավորություն ունի վերանայելու կոնկրետ ապահովադրի ռիսկերը և արդյունքում՝ կարող է սահմանել գին կամ օգուտների մակարդակ, որոնք ամբողջությամբ արտացոլում են այդ ռիսկերը, կամ
- Ընկերությունը գործնականում հնարավորություն ունի վերանայելու տվյալ պայմանագիրը ներառող ապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելի ռիսկերը և արդյունքում՝ կարող է սահմանել գին կամ օգուտների մակարդակ, որոնք ամբողջությամբ արտացոլում են այդ պորտֆելի ռիսկը և մինչև ռիսկերի վերանայման ամսաթիվը առկա ծածկույթի համար ապահովագրական վճարի գին որոշելիս հաշվի չեն առնվում վերանայման ամսաթվին հաջորդող ժամանակաշրջաններին վերաբերող ռիսկերը:

Պարտավորությունը կամ ակտիվը, որը վերաբերում է ակնկալվող ապահովագրական վճարների կամ ակնկալվող պահանջների հետ կապված որևէ գումարի, որը ապահովագրության պայմանագրի շրջանակներից դուրս է, չպետք է ճանաչվի: Նմանատիպ գումարները վերաբերում են ապահովագրության ապագա պայմանագրերին:

4.1.6 Չափում

Ապահովագրության պայմանագրեր – սկզբնական չափում

Ընկերությունը կիրառում է ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցումը (PAA) բոլոր թողարկված ապահովագրության ու վերաապահովագրության պայմանագրերի և պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի նկատմամբ, քանի որ.

- Խմբի յուրաքանչյուր պայմանագրի ծածկույթի ժամանակահատվածը, ներառյալ պայմանագրի շրջանակներում բոլոր ապահովագրական վճարներից առաջացած ծածկույթը հիմնականում մեկ տարի է կամ ավելի քիչ,
- Մեկ տարուց ավելի երկար պայմանագրերի դեպքում Ընկերությունը մոդելավորել է ապագա հնարավոր սցենարներ և ողջամտորեն ակնկալում է, որ ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման համաձայն այդ պայմանագրերը պարունակող խմբի համար մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության չափումը էականորեն չի տարբերվի ընդհանուր մոդելի կիրառմամբ կատարվող չափումից: Էականությունը գնահատելիս

Ընկերությունը հաշվի է առել նաև այնպիսի որակական գործոններ, ինչպիսիք են ռիսկի բնույթը և իր գործունեության ոլորտների տեսակները:

Գույքի ապահովագրության պորտֆելները ներառում են մեկ տարուց ավել ծածկույթի ժամկետով պայմանագրեր: Այնուամենայնիվ, մնացորդային ծածկույթի համար պարտավորության չափման հարցում ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման և ընդհանուր մոդելի միջև էական տարբերություն չկա, ուստի դրանք համապատասխանում են ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման չափանիշներին: Ընկերության ապահովագրության մնացած պորտֆելներին ծածկույթի ժամկետը կազմում է մեկ տարի կամ ավելի քիչ, հետևաբար, կիրառվում է ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցմամբ:

Ընկերությունը չի կիրառում ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցումը, երբ պայմանագրերի խմբի գործողության ժամկետի սկզբի դրությամբ պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքերում ակնկալում է նշանակալի փոփոխականություն, որն ազդելու է ժամանակաշրջանի ընթացքում մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության չափման վրա՝ նախքան պահանջի տեղի ունենալը:

Պայմանագրերի խմբի համար, որոնք սկզբնական ճանաչման ժամանակ անբարենպաստ չեն, Ընկերությունը մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունը չափում է հետևյալ կերպ՝

- ապահովագրական վճարներ՝ ստացված սկզբնական ճանաչման պահին, եթե այդպիսիք առկա են,
- հանած այդ պահի դրությամբ ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը, բացառությամբ, եթե կազմակերպությունը նախընտրել է այդ վճարումները ճանաչել որպես ծախս,
- գումարած կամ հանած ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով ճանաչված ակտիվի կամ պարտավորության՝ այդ ամսաթվի դրությամբ ապաճանաչումից առաջացող ցանկացած գումար,
- ցանկացած այլ ակտիվ կամ պարտավորություն, որը նախկինում ճանաչվել է պայմանագրերի խմբի հետ կապված դրամական հոսքերի առնչությամբ, որոնք Ընկերությունը վճարում կամ ստանում է մինչև ապահովագրության պայմանագրերի խմբի ճանաչումը:

Այն դեպքերում, երբ փաստերն ու հանգամանքները ցույց են տալիս, որ պայմանագրերը անբարենպաստ են սկզբնական ճանաչման պահին, Ընկերությունը լրացուցիչ վերլուծություն է կատարում՝ որոշելու, թե արդյոք պայմանագրից ակնկալվում է զուտ արտահոսք: Նմանատիպ անբարենպաստ պայմանագրերն խմբավորվում են՝ առանձնացվելով անբարենպաստ չհանդիսացող պայմանագրերից, և Ընկերությունը զուտ արտահոսքերի հետ կապված՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչում է կորուստ, որի արդյունքում խմբի գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը հավասար է պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքերին: Ընկերությունը ձևավորում է անբարենպաստ խմբի մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության վնասի բաղադրիչ՝ ճանաչված կորուստներն արտացոլելու համար: Վնասի բաղադրիչի վերաբերյալ լրացուցիչ բացահայտումների համար տես՝ 4.1.13 ծանոթագրությունը:

Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր - սկզբնական չափում

Ընկերությունը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի չափումն իրականացնում է նույն սկզբունքների համաձայն, ինչ թողարկված ապահովագրական պայմանագրերի չափումը: Սակայն դրանք հարմարեցվում են պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերին բնորոշ հատկանիշներն արտացոլելու համար, որոնք տարբերվում են թողարկված ապահովագրության պայմանագրերից, օրինակ ծախսերի գեներացում կամ հասույթի փոխարեն ծախսերի նվազեցում:

Ընկերության պահվող վերաապահովագրության օբլիգատոր պայմանագրերը ներառում են մեկ տարուց ավել ծածկույթի ժամկետով վերաապահովագրական պորտֆելներ: Ապահովագրական

վճարի բաշխման մոտեցման և ընդհանուր մոդելով չափված մնացորդային ծածկույթի պարտավորության մեծությունների միջև էական տարբերություն չի առաջանում:

Ընկերության կողմից պահվող վերաապահովագրության մնացած պորտֆելների ծածկույթի ժամկետը կազմում է մեկ տարի կամ ավելի քիչ, հետևաբար, կիրառվում է ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցումը:

Երբ Ընկերությունը հիմքում ընկած ապահովագրական պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ճանաչում է վնաս կամ երբ խմբին ավելացվում են լրացուցիչ անբարենպաստ ապահովագրական պայմանագրեր, Ընկերությունը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի մնացորդային ծածկույթի գծով ակտիվի կազմում սահմանում է վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ՝ արտացոլելով վնասի փոխհատուցումը:

Ընկերությունը հաշվարկում է վնասի փոխհատուցման բաղադրիչը՝ բազմապատկելով հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի գծով ճանաչված վնասը և հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի գծով պահանջների տոկոսը, որոնք Ընկերությունն ակնկալում է փոխհատուցել պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի հաշվին: Ընկերությունը կիրառում է պարբերական և խելամիտ մեթոդ որոշելու ապահովագրության պայմանագրերի խմբի գծով վնասների այն մասը, որը վերաբերում է պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերով ծածկվող ապահովագրության պայմանագրերին, որտեղ հիմքում ընկած խմբի որոշ պայմանագրեր չեն ծածկվում պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերով:

Վնասի փոխհատուցման բաղադրիչը ճշգրտում է մնացորդային ծածկույթի գծով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը:

Ապահովագրության պայմանագրեր - հետագա չափում

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում չափում է մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը որպես ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորություն:

- գումարած ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ապահովագրական վճարները,
- հանած ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը՝ բացառությամբ, եթե Ընկերությունը ընտրում է ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը ճանաչել որպես ծախս դրանց տեղի ունենալու պահին,
- գումարած ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիային առնչվող ցանկացած գումար, որը հաշվետու ժամանակաշրջանում ճանաչվել է որպես ծախս,
- գումարած ֆինանսավորման բաղադրիչի գծով ցանկացած ճշգրտում, որտեղ կիրառելի է,
- հանած այդ ժամանակաշրջանում տրամադրված ծածկույթի գծով որպես ապահովագրական հասույթ ճանաչված գումար,
- հանած ցանկացած ներդրումային բաղադրիչ, որը վճարվել կամ փոխանցվել է կրած պահանջների գծով պարտավորությանը:

Ընկերությունը գնահատում է կրած պահանջների գծով պարտավորությունը որպես պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքեր, որոնք վերաբերվում են կրած պահանջների գծով պարտավորությանը: Պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքերը անաչառ կերպով հաշվի են առնում ամբողջ հիմնավոր և ողջամիտ տեղեկատվությունը տվյալ ապագա դրամական հոսքերի մեծության, ժամկետների և անորոշությունների վերաբերյալ, որը հասանելի է առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի, դրանք արտացոլում են ընթացիկ գնահատումները Ընկերության տեսանկյունից և ներառում են հստակ ճշգրտում ոչ ֆինանսական ռիսկի գծով (ռիսկերի ճշգրտում): Ընկերությունը չի ճշգրտում ապագա դրամական հոսքերը փողի ժամանակային արժեքի և ֆինանսական ռիսկի ազդեցության համար՝ կրած պահանջների գծով

պարտավորությունները գնահատելիս, որոնք պետք է վճարվեն դրանց առաջացման պահից մեկ տարվա ընթացքում:

Եթե ծածկույթի ժամանակահատվածում փաստերն ու հանգամանքները ցույց են տալիս, որ ապահովագրության պայմանագրերի խումբն անբարենպաստ է, Ընկերությունը անբարենպաստ պայմանագրերի խմբի գծով գուտ արտահոսքերի հետ կապված՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչում է կորուստ, որի արդյունքում խմբի գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը հավասար է պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքերին: Ընկերությունն այսպիսի անբարենպաստ խմբի համար ձևավորում է անբարենպաստ խմբի մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության վնասի բաղադրիչ՝ ճանաչված կորուստներն արտացոլելու համար: Հավելյալ բացահայտումների համար տես՝ 4.1.13 ծանոթագրությունը:

Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը բաշխվում են գծային հիմունքով՝ որպես ապահովագրական վճարների մի մաս շահույթի կամ վնասի կազմում:

Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր - հետագա չափում

Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի հետագա չափումն իրականացվում է նույն սկզբունքների համաձայն, ինչ թողարկված ապահովագրական պայմանագրերի չափումը և հարմարեցում է՝ արտացոլելու պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերին բնորոշ հատկանիշները:

Եթե Ընկերությունը սահմանել է վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ, Ընկերությունը հետագայում նվազեցնում է վնասի փոխհատուցման բաղադրիչը մինչև գրոյի՝ հիմքում ընկած ապահովագրական պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի նվազումներին համապատասխան, որպեսզի արտացոլի, որ վնասի փոխհատուցման բաղադրիչը չպետք է գերազանցի հիմքում ընկած ապահովագրական պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի վնասի բաղադրիչի հաշվեկշռային արժեքի այն մասը, որը Ընկերությունն ակնկալում է փոխհատուցել պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի հաշվին:

4.1.7 Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքեր

Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը առաջանում են ապահովագրության պայմանագրերի խմբի վաճառքի, տեղաբաշխման և կնքման հետ կապված ծախսերից, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են այն ապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելին, որին այդ խումբը պատկանում է:

Ընկերությունը օգտագործում է պարբերական և խելամիտ մեթոդ՝ բաշխելու

- պահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ապահովագրության պայմանագրերի խմբին,
- ապահովագրական պայմանագրերի պորտֆելին ուղղակիորեն վերագրելի պահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի չեն պորտֆելի պայմանագրերի խմբին:

Այն դեպքում, երբ ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը վճարվել կամ առաջացել են նախքան ապահովագրական պայմանագրերի համապատասխան խմբի՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվելը, յուրաքանչյուր համապատասխան խմբի համար ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով առանձին ակտիվ է ճանաչվում:

Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով ակտիվը ապաճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից, երբ ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը ներառվում են ապահովագրության պայմանագրերի համապատասխան խմբի սկզբնական չափման մեջ:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին Ընկերությունը վերանայում է ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գումարները, որոնք բաշխված են դեռևս չճանաչված ապահովագրության պայմանագրերի խմբերի միջև, որպեսզի արտացոլի կիրառված տեղաբաշխման մեթոդի հետ կապված ենթադրությունները փոփոխությունները:

Ցանկացած վերաբաշխումից հետո Ընկերությունը գնահատում է ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով ակտիվի փոխհատուցելիությունը, արդյոք փաստերն ու հանգամանքները ցույց են տալիս, որ ակտիվը կարող է արժեզրկվել: Փոխհատուցելիությունը գնահատելիս Ընկերությունը կիրառում է.

- արժեզրկման ստուգում գոյություն ունեցող կամ ապագա խմբի ապահովագրության պայմանագրերի մակարդակով, և
- արժեզրկման լրացուցիչ ստուգում, որը հատկապես վերաբերում է ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերին, որոնք բաշխված են ըստ ակնկալվող ապագա պայմանագրերի վերակնքումների:

Եթե արժեզրկումից կորուստ է ճանաչվում, ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է, և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ընկերությունը շահույթում կամ վնասում ճանաչում է նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորստի մի մասի կամ ամբողջի հակադարձումը և ավելացնում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը այն դեպքում, եթե արժեզրկման պատճառ հանդիսացող պայմաններն այլևս գոյություն չունեն կամ բարելավվել են:

4.1.8 Վերափոխում և ապաճանաչում

Ընկերությունը ապաճանաչում է ապահովագրության պայմանագիրը, երբ՝

- պայմանագրին վերաբերող իրավունքներն ու պարտականությունները մարվել են (այսինքն՝ կատարվել է կամ չեղարկվել, ժամկետը լրացել է), կամ
- պայմանագիրը վերափոխվում է այնպես, որ վերափոխումը հանգեցնում է չափման մոդելի կամ պայմանագրի բաղադրիչի չափման կիրառելի ստանդարտի փոփոխության, էապես փոխում է պայմանագրային շրջանակը կամ պահանջում է վերափոխված պայմանագիրը ներառել այլ խմբում: Նման դեպքերում Ընկերությունն ապաճանաչում է սկզբնական պայմանագիրը և վերափոխված պայմանագիրը ճանաչում է որպես նոր պայմանագիր:

Եթե վերափոխումը չի դիտարկվում որպես ապաճանաչում, Ընկերությունը ճանաչում է պայմանագրի վերափոխման համար վճարված կամ վերափոխումից ստացված գումարները՝ որպես մնացորդային ծածկույթի համապատասխան պարտավորության ճշգրտում:

4.1.9 Ներկայացում

Ընկերությունը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում առանձին ներկայացնում է հետևյալ խմբերի հաշվեկշռային արժեքները՝ թողարկված ապահովագրության պայմանագրեր, որոնք ակտիվներ են, թողարկված ապահովագրության պայմանագրեր, որոնք պարտավորություններ են, պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր, որոնք ակտիվներ են, պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր, որոնք պարտավորություններ են:

Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով ակտիվները, որոնք ճանաչվել են մինչև համապատասխան ապահովագրական պայմանագրերը ներառվել են ապահովագրության պայմանագրերի համապատասխան խմբերի հաշվեկշռային արժեքում, բաշխվում են ապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելների հաշվեկշռային արժեքին, որոնց դրանք վերաբերում են:

Ընկերությունը շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ապահովագրության գործունեությունից ընդհանուր գումարը բաժանում է ապահովագրական ծառայությունների արդյունքի՝ բաղկացած ապահովագրական հասույթից ու ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսերից, և ապահովագրության գծով ֆինանսական եկամուտների կամ ծախսերի միջև:

Ընկերությունը չի բաժանում ոչ ֆինանսական ռիսկի գծով ռիսկի ճշգրտման փոփոխությունը ֆինանսական և ոչ ֆինանսական մասերի միջև և դիտարկում է ողջ փոփոխությունը որպես ապահովագրական ծառայությունների արդյունքի մաս:

Ընկերությունը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով եկամուտներն ու ծախսերը թողարկված ապահովագրության պայմանագրերի գծով եկամուտներից կամ ծախսերից առանձին է ներկայացնում:

4.1.10 Ապահովագրական հասույթ

Ժամանակաշրջանի ապահովագրական հասույթը տվյալ ժամանակաշրջանին վերագրված ապահովագրական վճարների ակնկալվող մուտքերն են: Ընկերությունը ապահովագրական վճարների ակնկալվող մուտքերը բաշխում է ծածկույթի յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի վրա ժամանակի անցմանը համամասնորեն, սակայն, եթե ծածկույթի ժամանակահատվածի ընթացքում ռիսկից ազատման ակնկալվող սխեման նշանակալիորեն տարբերվում է ժամանակի անցումն արտացոլող սխեմայից, ապա բաշխումը կատարվում է ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսերը կրելու ակնկալվող ժամկետի հիման վրա:

Ընկերությունն անհրաժեշտության դեպքում փոփոխում է բաշխման հիմունքը վերը նշված մեթոդների միջև, եթե փաստերն ու հանգամանքները փոխվում են: Փոփոխությունը հաշվառվում է առաջընթաց՝ որպես հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխություն:

Ներկայացված ժամանակաշրջանների համար ամբողջ հասույթը ճանաչվել է ժամանակի անցմանը համամասնորեն:

4.1.11 Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր

Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսերը, որոնք առաջանում են ապահովագրության պայմանագրերից, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում հիմնականում, երբ դրանք տեղի են ունենում: Դրանք ներառում են հետևյալ հոդվածները.

- Կրած պահանջներ և այլ ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր,
- Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա. Ընկերությունը ամորտիզացնում է ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը գծային հիմունքով՝ պայմանագրերի խմբի ծածկույթի ժամանակահատվածում,
- Անբարենպաստ պայմանագրերի գծով վնասներ և այդպիսի վնասների հակադարձում, տես՝ 4.1.13 ծանոթագրությունը,
- Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների ճշգրտումներ, որոնք չեն բխում փողի ժամանակային արժեքի, ֆինանսական ռիսկի և դրանց փոփոխություններից,
- Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով ակտիվների արժեզրկումից կորուստ և այդպիսի արժեզրկումից կորստի հակադարձում:

4.1.12 Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ծախսեր

Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով գուտ ծախսերը կազմում են վերաապահովագրողներին բաշխված ապահովագրավճարներ հանած վերաապահովագրողների կողմից փոխհատուցված գումարները: Ընկերությունը ճանաչում է վերաապահովագրողներին

բաշխված ապահովագրավճարները շահույթում կամ վնասում, երբ վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբերի շրջանակում ծառայություններ է ստանում:

Յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի համար վերաապահովագրողներին բաշխված ապահովագրավճարները տվյալ ժամանակաշրջանում ծառայությունների ստացման համար ակնկալվող ապահովագրավճարների գումարներն են:

Վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի համար, որոնք վերաբերում են հիմքում ընկած անբարենպաստ պայմանագրերին, Ընկերությունը սահմանում է մնացորդային ծածկույթի գծով ակտիվի վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ, որպեսզի ներկայացնի ճանաչված վնասների վերականգնումը (տես՝ ծանոթագրություն 4.1.14):

4.1.13 Վնասի բաղադրիչներ

Ընկերությունը ենթադրում է, որ ոչ մի պայմանագիր սկզբնական ճանաչման ժամանակ անբարենպաստ չէ, եթե փաստերն ու հանգամանքները այլ բան չեն ցույց տալիս: Եթե դա այդպես չէ, և եթե ծածկույթի ժամանակահատվածի ընթացքում 4.1.3 ծանոթագրությունում նշված փաստերն ու հանգամանքները ցույց են տալիս, որ ապահովագրական պայմանագրերի խումբը անբարենպաստ է, Ընկերությունը սահմանում է վնասի բաղադրիչ՝ երբ խմբի մնացորդային ծածկույթի կատարման գծով դրամական հոսքերը գերազանցում են խմբի մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը, ինչպես սահմանված է 4.1.6 ծանոթագրությունում: Ըստ այդմ, մինչև պայմանագրերի խմբի ծածկույթի ժամանակահատվածի ավարտը վնասի բաղադրիչը կգրոյանա:

4.1.14 Վնասի փոխհատուցման բաղադրիչներ

Ինչպես նկարագրված է 4.1.3 ծանոթագրությունում, երբ Ընկերությունը ճանաչում է վնաս՝ հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի սկզբնական ճանաչման ժամանակ, կամ երբ խմբին ավելացվում են լրացուցիչ անբարենպաստ ապահովագրության պայմանագրեր, Ընկերությունը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի համար սահմանում է մնացորդային ծածկույթի գծով ակտիվի մասով վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ, որն արտացոլում է վնասների ակնկալվող փոխհատուցումը:

Վնասների փոխհատուցման բաղադրիչը հետագայում նվազեցվում է մինչև զրոյի՝ հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի նվազեցումներին համապատասխան, որպեսզի արտացոլվի, որ վնասի փոխհատուցման բաղադրիչը չպետք է գերազանցի հիմքում ընկած ապահովագրության պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի վնասի բաղադրիչի հաշվեկշռային արժեքի այն մասը, որն Ընկերությունն ակնկալում է վերականգնել պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի խմբի հաշվին:

4.1.15 Ապահովագրության գծով ֆինանսական եկամուտներ կամ ծախսեր

Ապահովագրության գծով ֆինանսական եկամուտները կամ ծախսերը պայմանավորված են ապահովագրության պայմանագրերի խմբի հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունով, որն առաջանում է՝

- փողի ժամանակային արժեքի և փողի ժամանակային արժեքի փոփոխության ազդեցությունից, և
- ֆինանսական ռիսկի ու ֆինանսական ռիսկի փոփոխության ազդեցությունից:

Ընկերությունը չի տարանջատում ֆինանսական եկամուտներն ու ծախսերը շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջև, այլ ամբողջությամբ ներկայացնում է շահույթ կամ վնասում:

4.2 Ֆինանսական գործիքներ

4.2.1 Ճանաչում և սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է դրանց պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից:

Ֆինանսական գործիքներն սկզբնապես ճանաչվում են գործարքի ամսաթվին և չափվում են իրական արժեքով: Գործարքի գծով ծախսերը ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

4.2.2 Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Պարտքային գործիքը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Առևտրային նպատակներով չափվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Ընկերությունը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Ընկերությունը իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույնս արտացոլում է գործունեության նպատակների իրագործման համար ֆինանսական ակտիվների խմբերի կառավարման ուղղությամբ որդեգրած մեթոդները:

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Ընկերության ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Ընկերությունը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում Ընկերության սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, Ընկերությունը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ձեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Ընկերությունը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Այս գնահատման նպատակով, մայր գումար հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/զեղչի ամորտիզացիա):

Պարտքային գործիքի դեպքում սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և պարտքային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար Ընկերությունը կիրառում է դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույքի գործողության ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող:

4.2.3 Հետագա չափում

Սկզբնական չափումից հետո պարտքային գործիքները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկման պահուստը: Ամորտիզացված արժեքը հաշվարկվում է՝ հաշվի առնելով ձեռքբերման ցանկացած զեղչ կամ հավելվածար և վճար կամ ծախսեր, որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի անբաժանելի մասն են: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում, երբ ներդրումներն արժեզրկվում են:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների համար ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում՝ որպես կուտակված արժեզրկման գումար, շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրամաբ: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված վնասը ակտիվի ապաճանաչումից հետո տեղափոխվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Իրական արժեքի փոփոխությունները հաշվառվում են շահույթում կամ վնասում: Ակտիվների գծով վաստակած տոկոսը պարտադիր կերպով չափվում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և հաշվառվում՝ օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը:

Բաժնային գործիքներից շահութաբաժինների եկամուտը չափվում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և հաշվառվում է շահույթում կամ վնասում՝ որպես այլ գործառնական եկամուտ, երբ հաստատվում է վճարման իրավունքը:

4.2.4 Վերադասակարգում

Ընկերությունը չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն բացառիկ հանգամանքների, որոնց դեպքում Ընկերությունը ձեռք է բերում, օտարում կամ դադարեցնում է գործունեության տվյալ ուղղությունը:

4.2.5 Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում

սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ընկերությունը համարում է, որ հսկողությունը փոխանցվում է միայն և միայն այն դեպքում, երբ ստացողը գործնական հնարավորություն ունի վաճառելու ակտիվն ամբողջությամբ չկապակցված երրորդ կողմին և ի վիճակի է միակողմանիորեն և առանց փոխանցման լրացուցիչ սահմանափակումներ կիրառելու:

Այն դեպքում, երբ Ընկերությունը ո՛չ փոխանցել և ո՛չ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը, ակտիվը ճանաչվում է այնքանով, որքանով Ընկերությունը շարունակում է մասնակցություն ունենալ տվյալ ակտիվում, որի դեպքում Ընկերությունը ճանաչում է նաև հարակից պարտավորություն: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի նկատմամբ երաշխիքի ձև, այդպիսի մասնակցությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և փոխհատուցման առավելագույն գումար, որը կարող է պահանջվել Ընկերությունից:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

4.2.6 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Ընկերությունը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տե՛ս 4.2.5 ծանոթագրություն), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Ընկերությունը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

4.2.7 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գուման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում:

4.2.8 Արժեզրկում

Ընկերությունը ճանաչում է ակնկալվող պարտքային կորուստների («ԱՊԿ») գծով պահուստը բոլոր պարտքային գործիքների համար, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: ԱՊԿ-ները հիմնված են պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք վճարվում են պայմանագրի համաձայն և այն բոլոր դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք Ընկերությունը ակնկալում է ստանալ՝ զեղչված համապատասխան արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Ընկերությունը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Ընկերությունը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին:

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

Ընկերության պարտքային գործիքները ներառում են պետական պարտատոմսեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող ներդրումներ: Ընկերության քաղաքականությունն է չափել նման գործիքները 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների (12-ամսյա ԱՊԿ) հիմունքներով: Որևէ պարտատոմսի պարտքային ռիսկի վատթարացման դեպքում Ընկերությունը կվաճառի պարտատոմսերը և կգնի պարտատոմսեր, որոնք համապատասխանում են պահանջվող ներդրումային վարկանիշին:

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվը համարում է պարտագանցված (պարտքային առումով արժեզրկված), երբ պայմանագրային վճարումները ժամկետանց են 90 օր: Այնուամենայնիվ, որոշ դեպքերում Ընկերությունը կարող է նաև ֆինանսական ակտիվը համարել պարտագանցված, երբ ներքին կամ արտաքին տեղեկատվությունը ցույց է տալիս, որ Ընկերությունը դժվար թե ստանա պայմանագրային չմարված գումարները: Ֆինանսական ակտիվը դուրս է գրվում, երբ պայմանագրային դրամական հոսքերը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք չկա:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերից:

Ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտագանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտագանցում տեղի ունենալու հավանականության, պարտագանցման պահին պարտքի գումարի, պարտագանցման դեպքում կորստի գումարի զեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Պարտագանցում տեղի ունենալու հավանականություն (PD): Այն որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտագանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտագանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Այն ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարքսի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառությունը ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD): Այն արտահայտում է կորստի գնահատված գումարը, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք Ընկերությունն ակնկալում է ստանալ: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Ընկերությունը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3, ինչպես նկարագրված է ստորև

- Փուլ 1 – 12-ամսյա ԱՊԿ-ը գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունք հանդիսացող ԱՊԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ընկերությունը հաշվարկում է 12-ամսյա ԱՊԿ-ի պահուստը՝ հիմնվելով հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում պատազանցում տեղի ունենալու ակնկալիքի վրա: Այս ակնկալվող 12-ամսյա պարտազանցման հավանականությունները կիրառվում են կանխատեսվող EAD-ի նկատմամբ և բազմապատկվում ակնկալվող LGD-ով և զեղչվում համապատասխան արդյունավետ տոկոսադրույքով: Փուլ 1-ում դասակարգված ֆինանսական ակտիվները նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և ակտիվը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ ֆինանսական ակտիվը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Ընկերությունը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Մեխանիզմները նման են վերը նկարագրվածներին, սակայն PD-ները և LGD-ները գնահատվում են գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում: Ակնկալվող կորուստները զեղչվում են համապատասխան արդյունավետ տոկոսադրույքով: Փուլ 2-ում դասակարգված ֆինանսական ակտիվները նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և ակտիվը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – պարտքային առումով արժեզրկված պարտքային գործիքների մասով Ընկերությունը ձևավորում է ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Մեթոդը նման է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների մեթոդին, որի PD-ն սահմանվել է 100%:

Ապագայամետ տեղեկատվություն

ԱՊԿ մոդելներում Ընկերությունը հիմնվում է ապագայամետ տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

- ՀՆԱ-ի աճ,
- Կենտրոնական բանկի բազային դրույքաչափեր

4.2.9 Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ Ընկերությունը դադարեցրել է վերականգնումը: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը

այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ: Բոլոր հետագա վերականգնումները կրեդիտագրվում են պարտքային կորուստներից ծախսերի հետ:

4.3 Ներդրումային եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Ներդրումային եկամուտներն ու ծախսերը չեն առնչվում ապահովագրական պայմանագրերին և ներառում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միոցով չափվող պարտքային ներդրումներից տոկոսային եկամուտը, ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումներից տոկոսային եկամուտը, ներդրումային արժեթղթերի ապաճանաչումից զուտ օգուտ/(վնաս), վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսային ծախսերը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Ընկերությունը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Ներդրումների վաճառքից օգուտ/(վնաս)

Ներդրումների վաճառքից օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է որպես զուտ վաճառքի և իրական կամ անորտիզացված արժեքի տարբերություն և ճանաչվում է վաճառքի գործառնության պահին:

4.4 Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են Ընկերության գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը: Ապահովագրության և վերապահովագրության պայմանագրերի խմբերը, որոնք առաջացնում են դրամական հոսքեր արտարժույթով, հաշվառվում են որպես դրամային հոդվածներ:

Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը: Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով:

Արտարժույթի փոխարկումից տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ արտարժույթի փոխարկումից զուտ եկամուտ/(ծախս) տողում:

Ընկերության կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ տարեվերջյան փոխարժեքները.

	<u>31 դեկտեմբերի 2023թ.</u>	<u>31 դեկտեմբերի 2022թ.</u>
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	404.79	393.57
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	447.90	420.06

4.5 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի ինստիտուցիոնալ փոխանցումներից, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների

դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում Հնկերություններն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.6 Դրամական միջոցներ

Դրամական միջոցները ներառում են կանխիկ դրամը և հաշիվները բանկերում: Դրամական միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.7 Ավանդներ բանկերում

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Հնկերությունն օգտագործում է բանկերում բացված ավանդային հաշիվներ: Ֆիքսված 90 օր և ավել մարման ժամկետով բանկերում ավանդները հետագայում հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Բանկերում ավանդները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.8 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արժեթղթերում ներդրումները ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և հակադարձում
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը ապաճանաչվում է, նախկինում այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

4.9 Տրամադրված փոխառություններ

Տրամադրված փոխառությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Ընկերության կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է փոխառության իրական արժեքից, օրինակ երբ փոխառությունը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և փոխառության իրական արժեքների տարբերությունը փոխառության սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև փոխառության հաշվեկշռային արժեքը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Փոխառությունները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.10 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	5	20
Փոխադրամիջոցներ	8	12.5
Գրասենյակային գույք	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Ընկերություն: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից գուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է այլ եկամուտում:

4.11 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով՝ Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝

նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ:

Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 1-ից 15 տարվա ընթացում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.12 Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

4.13 Վարձակալություն

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Ընկերությունը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Ընկերությանը,
- Ընկերությունն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Ընկերությունն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Ընկերությունն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Ընկերությունը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Ընկերության կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Ընկերությունը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Ընկերությունը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Ընկերությունը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք գեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Ընկերության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզումներ:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը նվազեցվում է կատարված վճարումների և մեծացվում տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Ընկերությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխաբեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Ընկերությունը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

4.14 Գուղվիլ

Փոխանակման օրվա դրությամբ ձեռք բերված գուտ ակտիվներում բաժնեմասի մնացորդային արժեքի նկատմամբ հավելյալ ներդրման արժեքի մեծությունը ճանաչվում է որպես չվերահսկվող բաժնեմասի ձեռքբերումից առաջացած գուղվիլ:

Գուղվիլը չափվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեգրկումից կուտակված կորուստները:

Գուղվիլը գնահատվում է արժեգրկման տեսանկյունից յուրաքանչյուր տարի կամ ավելի հաճախ, եթե ինչ-որ իրադարձություն կամ հանգամանքի փոփոխություն վկայում են հաշվեկշռային արժեքի արժեգրկման մասին:

Գուղվիլի արժեգրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորների (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբի) փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա: Արժեգրկումից կորուստները ճանաչվում են, եթե դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող արժեքը: Գուղվիլի արժեգրկումից կորուստները հետագայում չեն հակադարձվում:

4.15 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

4.16 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելված:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելված: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է Էմիսիոն եկամտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Ընկերության ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

5.1 Դատողություններ

Ապահովագրության պայմանագրերի ընդհանրացման մակարդակը

Ընկերությունը նույնականացնում է ապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելներ և սահմանում է պայմանագրերի խումբ, որոնք սկզբնական ճանաչման պահին դասակարգվել են որպես անբարենպաստ և պայմանագրերի խումբ, որոնց սկզբնական ճանաչման պահին նշանակալի հավանականություն չկա, որ դրանք հետագայում կդառնան անբարենպաստ:

Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերի չափումը

Ընկերությունը կիրառում է ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցումը՝ ապահովագրության պայմանագրերի խմբի չափումը պարզեցնելու նպատակով: Կատարված պահանջների գծով պարտավորությունները չափելիս Ընկերությունը զեղչում է դրամական հոսքերը, որոնք, ակնկալվում է, որ տեղի կունենան դրանց առաջանալու օրվանից ավելի քան մեկ տարի հետո և ներառում է ոչ ֆինանսական ռիսկի հստակ ճշգրտում:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Ընկերությունը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի շրջանակում ակտիվները պահվում են, ինչպես նաև գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս 4.2.2 ծանոթագրությունը):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբորող չափանիշների սահմանում

Ընկերությունը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրությունն և հաստատումը:

5.2 Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Կրած պահանջների գծով պարտավորություն

Չմարված պահանջների վերջնական արժեքը գնահատվում է՝ օգտագործելով մի շարք ստանդարտ ակտուարային պահանջների նախագծման մեթոդներ, ինչպիսիք են աստիճանային շղթայական մեթոդը և Bornheutter-Ferguson մեթոդը:

Այս գնահատումների հիմքում ընկած հիմնական ենթադրությունը կայանում է նրանում, որ Ընկերության անցյալ պահանջները կարող են օգտագործվել պահանջների հետագա զարգացումը և, հետևաբար նաև, պահանջների վերջնական արժեքը կանխատեսելու համար: Այս մեթոդները էքստրապոլացնում են վճարված և կրած վնասները, յուրաքանչյուր պահանջի գծով միջին ծախսերը, (ներառյալ պահանջների գծով կարգավորման ծախսերը), նախորդ տարիներում դիտարկված պահանջների քանակը և ակնկալվող վնասաբերության ցուցանիշները:

Պահանջների պատմական զարգացումը հիմնականում վերլուծվում է տվյալ տարվա համար, սակայն կարող է նաև վերլուծվել աշխարհագրական տարածքից ելնելով, ինչպես նաև ըստ նշանակալի ապահովագրական դասերի: Խոշոր պահանջները սովորաբար դիտարկվում են առանձին՝ կա՛մ պահուստավորվում գնահատողների ներկայացրած անվանական արժեքով, կա՛մ առանձին կանխատեսվում՝ հաշվի առնելով դրանց հետագա զարգացումը: Շատ դեպքերում բացահայտ ենթադրություններ չեն արվում պահանջների գնաճի ապագա դրույքաչափերի կամ վնասի գործակիցների վերաբերյալ: Փոխարենը, օգտագործվում են այն ենթադրությունները, որոնք ներառված են պահանջների զարգացման պատմական տվյալների մեջ, որոնց վրա հիմնված են կանխատեսումները: Լրացուցիչ որակական դատողություններ են օգտագործվում՝ գնահատելու համար, թե որքանով անցյալի միտումները չեն կարող կիրառվել ապագայում (օրինակ՝ արտացոլելու միանվագ իրադարձությունները, արտաքին կամ շուկայական գործոնների փոփոխությունները, ինչպիսիք են ապահովագրության նկատմամբ հասարակության վերաբերմունքը, տնտեսական պայմանները, պահանջների գնաճի մակարդակը, դատական որոշումները և օրենսդրությունը ինչպես նաև ներքին գործոններ, ինչպիսիք են պորտֆելի կազմը, քաղաքականության առանձնահատկությունները և պահանջների ընթացակարգերը) հասնելու պահանջների վերջնական գնահատված արժեքին, որը արդյունքի հավանականության կշռված ակնկալվող արժեքն է մի շարք հնարավոր արդյունքներից՝ ներառյալ բոլոր անորոշությունները:

Սուբբոզացիայի գծով փոխհատուցումների գնահատումները դիտարկվում պահանջների պահուստի վերջնական արժեքների չափման ժամանակ:

Ենթադրությունների հավաստիության վրա ազդող այլ հիմնական հանգամանքները ներառում են սոկոսադրույքների տատանումները, մարման հետաձգումները և արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունները:

Ջեղչման դրույքաչափեր

Ընկերությունը հաշվարկում է ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունները՝ զեղչելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը ռիսկից ազատված դրույքաչափով: Ռիսկից ազատված դրույքաչափերը որոշվում են ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունների արժույթով բարձր իրացվելի սուվերեն արժեթղթերի եկամտաբերության հիման վրա:

Ոչ ֆինանսական ռիսկի գծով ռիսկի ճշգրտում

Ոչ ֆինանսական ռիսկի գծով ռիսկի ճշգրտումն այն փոխհատուցումն է, որը Ընկերությունը պահանջում է ապահովագրության պայմանագրերի խմբերի դրամական հոսքերի մեծության և ժամկետների անորոշություններով պայմանավորված ոչ ֆինանսական ռիսկը կրելու համար: Ռիսկի ճշգրտումն արտացոլում է այն գումարը, որը ապահովագրողը խելամիտ կերպով կվճարեր վերացնելու անորոշությունը, որ ապագա դրամական հոսքերը կգերազանցեն ակնկալվող արժեքի գումարը:

Ընկերությունը գնահատել է ռիսկի ճշգրտումը 90% վստահության մակարդակով: Այս գնահատումը ներառում է ապագա դրամական հոսքերի հավանականության բաշխումը և ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող ներկա արժեքից բարձր լրացուցիչ գումարի չափի սահմանում, որն անհրաժեշտ է վստահության նպատակային մակարդակը բավարարելու համար: Ավելին, Ընկերությունը ռիսկի ճշգրտման գնահատման ժամանակ հաշվի է առնում կապիտալի արժեքը:

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման մոդելներ: Սա ներառում է գնահատումների և ենթադրությունների մշակում համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է ձեռք բերվել անհատական գործարքների դեպքում (տե՛ս ծանոթագրություն 28):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը նմանատիպ ակտիվների օգտագործման փորձի հիման վրա դատողության արդյունք է: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Ընկերությունը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող մաշվածությունը:

Ֆինանսական ակտիվների արժեքկում

Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տե՛ս Ծանոթագրություն 31.2), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.2.8):

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տե՛ս Ծանոթագրություն 26:

6 Անցման բացահայտում

ՖՀՄՄ 17-ը փոխարինում է ՖՀՄՄ 4-ի դրույթներին, որոնք վերաբերում են ապահովագրական պայմանագրերին: ՖՀՄՄ 9-ը փոխարինում է ՖՀՄՄ 39-ի դրույթներին, որոնք վերաբերում են ֆինանսական գործիքներին:

Ստանդարտներն ընդունվել են վերաներկայացնելով համեմատական տեղեկատվությունը ՖՀՄՄ-ների անցումային դրույթի համաձայն: Ընդունման ընդհանուր ազդեցությունը հետևաբար ճանաչվել է 2022 թվականի հունվարի 1-ի ֆինանսական վիճակի բացման հաշվետվությունում:

Ստորև ներկայացված աղյուսակներում ներկայացվում են ՖՀՄՄ 9-ի և ՖՀՄՄ 17-ի ներդրման ազդեցությունը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության և չբաշխված շահույթի վրա: Աղյուսակները ցույց են տալիս յուրաքանչյուր առանձին տողի համար ճանաչված ճշգրտումները:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ. (աուդիտ արված)	ՖՀՄՄ 9-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն	ՖՀՄՄ 17-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն	01 հունվարի 2022թ. (վերաներկա- յացված)
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ	920,870	-	-	920,870
Ավանդներ բանկերում	8,366,907	(80,267)	-	8,286,640
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,467,852	(1,467,852)	-	-
Ներդրումային արժեթղթեր	94,856	1,467,356	-	1,562,212
Տրամադրված փոխառություններ	7,000	-	-	7,000
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	413,788	-	(413,788)	-
Ապահովագրության և վերապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	1,542,619	-	(1,542,619)	-
Վերապահովագրողների բաժինը ապահովագրության պայմանագրերի գծով պահուստներում	2,783,394	-	(2,783,394)	-
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ	-	-	29,733	29,733
Վերապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ	-	-	2,307,444	2,307,444
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	105,494	-	-	105,494
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	356,942	-	-	356,942
Գուդվիլ	687,317	-	-	687,317
Այլ ակտիվներ	139,253	-	1,655	140,908
Ընդամենը՝ ակտիվներ	16,886,292	(80,763)	(2,400,969)	14,404,560

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2021թ. (աուդիտ արված)	ՖՀՄՍ 9-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն	ՖՀՄՍ 17-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն	01 հունվարի 2022թ. (վերաներկա- յացված)
<i>Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ</i>				
<i>Պարտավորություններ</i>				
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պահուստներ	8,496,537	-	(8,496,537)	-
Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	601,226	-	(601,226)	-
Որպես կանխավճար ստացված ապահովագրավճարներ	478,396	-	(478,396)	-
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	-	6,658,608	6,658,608
Վերաապահովագրության գծով պարտավորություններ	-	-	797	797
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	157,996	(14,537)	(572)	142,887
Այլ պարտավորություններ	813,732	-	518,955	1,332,687
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	10,547,887	(14,537)	(2,398,371)	8,134,979
<i>Սեփական կապիտալ</i>				
Բաժնետիրական կապիտալ	3,983,000	-	-	3,983,000
Էմիսիոն եկամուտ	465,346	-	-	465,346
Գլխավոր պահուստ	53,133	-	-	53,133
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	-	6,292	-	6,292
Զբաղիված շահույթ	1,836,926	(72,518)	(2,598)	1,761,810
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ	6,338,405	(66,226)	(2,598)	6,269,581
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ	16,886,292	(80,763)	(2,400,969)	14,404,560

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022թ. (աուդիտ արված)	ՖՀՄՍ 9-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն	ՖՀՄՍ 17-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն	31 դեկտեմբերի 2022թ. (վերաներկա- յացված)
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ	618,470	-	-	618,470
Ավանդներ բանկերում	10,331,291	(88,587)	-	10,242,704
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,377,704	(1,377,704)	-	-
Ներդրումային արժեթղթեր	97,547	1,377,218	-	1,474,765
Տրամադրված փոխառություններ	19,740	-	-	19,740
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	369,600	-	(369,600)	-
Ապահովագրության և վերապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	2,064,894	-	(2,064,894)	-
Վերապահովագրողների բաժինը ապահովագրության պայմանագրերի գծով պահուստներում	2,487,304	-	(2,487,304)	-
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ	-	-	11,394	11,394
Վերապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ	-	-	2,240,920	2,240,920
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	517,215	-	-	517,215
Գուդվիլ	591,093	-	-	591,093
Այլ ակտիվներ	130,928	68,835	10,058	209,821
Ընդամենը՝ ակտիվներ	18,605,786	(20,238)	(2,659,426)	15,926,122

Հազար ՀՀ դրամ

31

	31 դեկտեմբերի 2022թ. (աուդիտ արված)	ՖՀՄՍ 9-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն	ՖՀՄՍ 17-ի սկզբնական կիրառման ազդեցություն	31 դեկտեմբերի 2022թ. (վերաներկա- յացված)
<i>Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ</i>				
<i>Պարտավորություններ</i>				
Ընթացիկ շահութահարկի հարկի գծով պարտավորություն	80,542	-	-	80,542
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պահուստներ	8,514,805	-	(8,514,805)	-
Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	1,123,359	-	(1,123,359)	-
Որպես կանխավճար ստացված ապահովագրավճարներ	684,356	-	(684,356)	-
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	-	7,156,311	7,156,311
Վերաապահովագրության գծով պարտավորություններ	-	-	72,840	72,840
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	175,356	(100,785)	(56,360)	18,211
Այլ պարտավորություններ	1,005,783	-	747,056	1,752,839
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	11,584,201	(100,785)	(2,402,673)	9,080,743
<i>Սեփական կապիտալ</i>				
Բաժնետիրական կապիտալ	3,983,000	-	-	3,983,000
Էմիսիոն եկամուտ	465,346	-	-	465,346
Գլխավոր պահուստ	53,133	-	-	53,133
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	-	(68,505)	-	(68,505)
Զբաղիված շահույթ	2,520,106	149,052	(256,753)	2,412,405
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ	7,021,585	80,547	(256,753)	6,845,379
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ	18,605,786	(20,238)	(2,659,426)	15,926,122

7 Դրամական միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	1,092	2,994
Հաշիվներ բանկերում	664,712	615,476
Ընդամենը դրամական միջոցներ	665,804	618,470

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 574,642 հազար դրամ գումարով (86%) հաշիվները ներդրված են 2 բանկերում (2022թ. 548,312 հազար դրամ (89%)` 2 բանկերում):

Դրամական միջոցների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները մոտ են զրոյական արժեքի, այդ իսկ պատճառով չեն բացահայտվում այս աղյուսակում:

8 Ավանդներ բանկերում

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Ավանդներ բանկերում	12,004,834	10,331,291
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(81,428)	(88,587)
Ընդամենը ավանդներ բանկերում	11,923,406	10,242,704

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 7,522,932 հազար դրամ գումարով (63%) ավանդները ներդրված են 6 բանկերում (2022թ. 5,534,186 հազար դրամ (54%) 5 բանկերում):

Ավանդները բանկերում ունեն 90 օրից ավել մարման ժամկետ կամ կարճաժամկետ են, բայց պարբերաբար մարման ժամկետները վերանայվում են և երկարաձգվում:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերում ավանդների միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 9.77% (2022թ.՝ 9.57%):

Բանկերում ավանդների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. Փուլ 1	2022թ. Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	88,587	80,267
Պարտքային կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	(7,159)	8,320
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	81,428	88,587

9 Ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
<i>Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	100,237	97,547
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	81,376	-
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(1,628)	(486)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր	179,985	97,061

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	1,120,360	1,377,704
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,120,360	1,377,704
Ընդամենը ներդրումային արժեթղթեր	1,300,345	1,474,765

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	486	496
Պարտքային կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	1,142	(10)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,628	486

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	6,605	7,673
Պարտքային կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	(3,556)	(1,068)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,049	6,605

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Ընկերությունը տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող (2022թ.՝ նույնպես):

Ներդրումային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.		31 դեկտեմբերի 2022թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	6.5-13	2024-2036	6.5-13	2023-2036
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	6	2027	-	-

10 Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ և պարտավորություններ

Թողարկված ապահովագրության ու վերաապահովագրության և պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի պորտֆելների բաշխումը, որոնք գտնվում են ակտիվի դիրքում և պորտֆելների բաշխումը, որոնք գտնվում են պարտավորության դիրքում, ներկայացված են հետևյալ աղյուսակում.

Հազար ՀՀ դրամ	2023		2022	
	Զուտ		Զուտ	
	Պարտավորություններ	Ակտիվներ	Պարտավորություններ	Ակտիվներ
<i>Թողարկված ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրեր</i>				
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	-	128,643	-	159,794
Առողջության ապահովագրություն	-	530,371	-	804,898
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր)	-	496,210	-	307,357
Օդանավերի ապահովագրություն	(1,271)	-	-	19,675
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	-	1,391,548	-	1,035,294
Գույքի ապահովագրություն	-	656,035	-	833,716
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	-	29,683	-	25,769
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	-	293,521	-	228,596
Վարկի ապահովագրություն	-	23,206	(632)	-
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	-	1,061,701	-	884,669
Աջակցության ապահովագրություն	-	51,547	-	53,752
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	-	3,135,535	-	2,790,217
Առողջության սոցիալական ապահովագրություն	-	95,361	(10,762)	-
Գյուղատնտեսության ապահովագրություն	-	101,518	-	12,574
Ընդամենը թողարկված ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրեր	(1,271)	7,994,879	(11,394)	7,156,311

Հազար ՀՀ դրամ

	2023		2022	
	Զուտ		Զուտ	
	Ակտիվներ	Պարտավորություններ	Ակտիվներ	Պարտավորություններ
<i>Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր</i>				
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	-	2,099	-	951
Առողջության ապահովագրություն	(3,965)	-	-	71,889
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր)	-	142,781	(12,793)	-
Օդանավերի ապահովագրություն	-	1,058	(5,440)	-
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(869,245)	-	(699,240)	-
Գույքի ապահովագրություն	(187,292)	-	(479,027)	-
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(42,364)	-	(75,963)	-
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	(983,492)	-	(830,314)	-
Աջակցության ապահովագրություն	-	21,535	(357)	-
Գյուղատնտեսության ապահովագրություն	(198,262)	-	(137,786)	-
Ընդամենը պահվող վերաապահովագրության պայմանագրեր	(2,284,620)	167,473	(2,240,920)	72,840

Ընկերությունը տարանջատում է տեղեկատվությունը՝ հիմնական պորտֆելների վերաբերյալ բացահայտումները առանձին ներկայացնելու նպատակով: Այս տարանջատումը սահմանվել է՝ հիմնվելով Ընկերության կառավարման ձևի վրա:

Թողարկված ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ակտիվի կամ պարտավորության փոխանցումը, որը ցույց է տալիս ապահովագրության յուրաքանչյուր պորտֆելի համար մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունը և կրած պահանջների գծով պարտավորությունը, բացահայտված են ստորև ներկայացված աղյուսակներում:

Առողջության ապահովագրություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2023				2022			
	Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ		Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ		Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ		Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ	
	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Զուտ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ հունվարի 1-ի դրությամբ	356,446	406,334	42,118	804,898	212,698	345,020	31,407	589,125
Ապահովագրական հասույթ	(3,088,711)	-	-	(3,088,711)	(2,932,031)	-	-	(2,932,031)
Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր	310,704	1,813,024	(22,231)	2,101,497	288,903	1,730,460	10,711	2,030,074
<i>Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր</i>	-	<i>2,151,948</i>	-	<i>2,151,948</i>	-	<i>1,654,477</i>	-	<i>1,654,477</i>
<i>Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա</i>	<i>310,704</i>	-	-	<i>310,704</i>	<i>288,903</i>	-	-	<i>288,903</i>
<i>Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ</i>	-	<i>(338,924)</i>	<i>(22,231)</i>	<i>(361,155)</i>	-	<i>75,983</i>	<i>10,711</i>	<i>86,694</i>
Ապահովագրական ծառայությունների գծով արդյունք	(2,778,007)	1,813,024	(22,231)	(987,214)	(2,643,128)	1,730,460	10,711	(901,957)
<i>Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը</i>	-	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	(2,778,007)	1,813,024	(22,231)	(987,214)	(2,643,129)	1,730,460	10,711	(901,958)
<i>Դրամական հոսքեր</i>								
Ստացված ապահովագրական վճարներ	2,943,404	-	-	2,943,404	2,976,192	-	-	2,976,192
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	(2,045,506)	-	(2,045,506)	-	(1,669,146)	-	(1,669,146)
Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքեր	(185,211)	-	-	(185,211)	(189,315)	-	-	(189,315)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	2,758,193	(2,045,506)	-	712,687	2,786,877	(1,669,146)	-	1,117,731
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	336,632	173,852	19,887	530,371	356,446	406,334	42,118	804,898

Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն

Հազար ՀՀ դրամ

2023

2022

	2023				2022			
	Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ		Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ		Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ		Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ	
	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Ձուտ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ հունվարի 1-ի դրությամբ	57,162	881,216	96,916	1,035,294	15,744	1,358,708	149,528	1,523,980
Ապահովագրական հասույթ	(835,689)	-	-	(835,689)	(508,993)	-	-	(508,993)
Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր	144,027	460,081	35,375	639,483	80,710	(357,978)	(52,612)	(329,880)
<i>Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր</i>	-	138,761	-	138,761	-	89,946	-	89,946
<i>Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա</i>	144,027	-	-	144,027	80,710	-	-	80,710
<i>Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ</i>	-	321,320	35,375	356,695	-	(447,924)	(52,612)	(500,536)
Ապահովագրական ծառայությունների գծով արդյունք	(691,662)	460,081	35,375	(196,206)	(428,283)	(357,978)	(52,612)	(838,873)
<i>Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախսեր</i>	-	(279)	-	(279)	-	(234)	-	(234)
<i>Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը</i>	(23)	-	-	(23)	(51)	-	-	(51)
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	(691,685)	459,802	35,375	(196,508)	(428,334)	(358,212)	(52,612)	(839,158)
<i>Դրամական հոսքեր</i>								
Ստացված ապահովագրական վճարներ	809,704	-	-	809,704	541,256	-	-	541,256
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	(130,515)	-	(130,515)	-	(87,400)	-	(87,400)
Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքեր	(129,049)	-	-	(129,049)	(71,504)	-	-	(71,504)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	680,655	(130,515)	-	550,140	469,752	(87,400)	-	382,352
Այլ շարժեր	2,684	(62)	-	2,622	-	(31,880)	-	(31,880)
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	48,816	1,210,441	132,291	1,391,548	57,162	881,216	96,916	1,035,294

Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2023				2022			
	Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ		Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ		Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ		Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ	
	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Զուտ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ հունվարի 1-ի դրությամբ	2,441,720	311,054	37,443	2,790,217	2,415,595	381,310	42,027	2,838,932
Ապահովագրական հասույթ	(7,033,523)	-	-	(7,033,523)	(6,965,184)	-	-	(6,965,184)
Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր	1,534,674	5,103,601	32,953	6,671,228	1,503,040	4,653,458	(4,584)	6,151,914
<i>Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր</i>	-	5,095,625	-	5,095,625	-	4,614,324	-	4,614,324
<i>Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա</i>	1,534,674	-	-	1,534,674	1,503,040	-	-	1,503,040
<i>Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ</i>	-	7,976	32,953	40,929	-	39,134	(4,584)	34,550
Ապահովագրական ծառայությունների գծով արդյունք	(5,498,849)	5,103,601	32,953	(362,295)	(5,462,144)	4,653,458	(4,584)	(813,270)
<i>Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախսեր</i>	-	(1,551)	-	(1,551)	-	(1,751)	-	(1,751)
<i>Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը</i>	74	-	-	74	-	-	-	-
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	(5,498,775)	5,102,050	32,953	(363,772)	(5,462,144)	4,651,707	(4,584)	(815,021)
<i>Դրամական հոսքեր</i>								
Ստացված ապահովագրական վճարներ	7,545,940	-	-	7,545,940	6,976,080	-	-	6,976,080
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	(5,226,894)	-	(5,226,894)	-	(4,721,963)	-	(4,721,963)
Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքեր	(1,609,956)	-	-	(1,609,956)	(1,487,811)	-	-	(1,487,811)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	5,935,984	(5,226,894)	-	709,090	5,488,269	(4,721,963)	-	766,306
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,878,929	186,210	70,396	3,135,535	2,441,720	311,054	37,443	2,790,217

Ապահովագրության պայմանագրերի այլ պորտֆելները

Հազար ՀՀ դրամ

	2023				2022			
	Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ		Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ		Մնացորդային ծածկույթի պարտավորություններ		Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ	
	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Առանց վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Զուտ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ հունվարի 1-ի դրությամբ	829,879	1,462,209	222,420	2,514,508	819,364	762,120	95,354	1,676,838
Ապահովագրական հասույթ	(5,264,061)	-	-	(5,264,061)	(4,283,649)	-	-	(4,283,649)
Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր	708,810	2,549,133	7,764	3,265,707	719,617	2,301,740	127,066	3,148,423
<i>Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր</i>	-	<i>2,604,803</i>	-	<i>2,604,803</i>	-	<i>1,674,557</i>	-	<i>1,674,557</i>
<i>Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի անորոշիզացիա</i>	<i>708,810</i>	-	-	<i>708,810</i>	<i>719,617</i>	-	-	<i>719,617</i>
<i>Կրած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ</i>	-	<i>(55,670)</i>	<i>7,764</i>	<i>(47,906)</i>	-	<i>627,183</i>	<i>127,066</i>	<i>754,249</i>
Ապահովագրական ծառայությունների գծով արդյունք	(4,555,251)	2,549,133	7,764	(1,998,354)	(3,564,032)	2,301,740	127,066	(1,135,226)
<i>Ապահովագրության գծով տոկոսային ծախսեր</i>	-	(83,324)	-	(83,324)	-	(108,098)	-	(108,098)
<i>Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը</i>	-	-	-	-	(186)	-	-	(186)
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	(4,555,251)	2,465,809	7,764	(2,081,678)	(3,564,218)	2,193,642	127,066	(1,243,510)
<i>Դրամական հոսքեր</i>								
Ստացված ապահովագրական վճարներ	5,243,253	-	-	5,243,253	4,092,467	-	-	4,092,467
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	(2,454,786)	-	(2,454,786)	-	(1,552,255)	-	(1,552,255)
Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքեր	(303,717)	-	-	(303,717)	(465,434)	-	-	(465,434)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	4,939,536	(2,454,786)	-	2,484,750	3,627,033	(1,552,255)	-	2,074,778
Այլ շարժեր	-	18,574	-	18,574	(52,300)	58,702	-	6,402
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,214,164	1,491,806	230,184	2,936,154	829,879	1,462,209	222,420	2,514,508

Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ակտիվի կամ պարտավորության փոխանցումը, որը ցույց է տալիս վերաապահովագրության յուրաքանչյուր պորտֆելի համար մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունը և կրած պահանջների գծով վերաապահովագրողներից փոխհատուցվող գումարները, բացահայտված են ստորև ներկայացված աղյուսակներում:

Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2023				2022			
	Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ / (պարտավորություն)		Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս		Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ / (պարտավորություն)		Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս	
	Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Զուտ վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ/ (պարտավորություններ) հունվարի 1-ի դրությամբ	(221,081)	833,377	86,944	699,240	(38,858)	1,353,980	148,282	1,463,404
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	(459,911)	-	-	(459,911)	(273,065)	-	-	(273,065)
Վերաապահովագրողից փոխհատուցվող գումարներ	-	386,787	31,889	418,676	-	(494,297)	(61,338)	(555,635)
<i>Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր մեջ վերաապահովագրողի մասը</i>	-	97,146	-	97,146	-	63,521	-	63,521
<i>Կրած պահանջների գծով պարտավորության վերաապահովագրողի մասին փոփոխություն</i>	-	289,641	31,889	321,530	-	(557,818)	(61,338)	(619,156)
Վերաապահովագրության պայմանագրերից զուտ ծախս	(459,911)	386,787	31,889	(41,235)	(273,065)	(494,297)	(61,338)	(828,700)
<i>Վերաապահովագրության գծով տոկոսային եկամուտներ</i>	-	251	-	251	-	210	-	210
<i>Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը</i>	(199)	-	-	(199)	(3,490)	-	-	(3,490)
Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս	(460,110)	387,038	31,889	(41,183)	(276,555)	(494,087)	(61,338)	(831,980)
<i>Դրամական հոսքեր</i>								
Վճարված վերաապահովագրական վճարներ	200,901	-	-	200,901	38,107	-	-	38,107
Ընդամենը դրամական հոսքեր	200,901	-	-	200,901	38,107	-	-	38,107
Այլ շարժեր	45,308	(35,021)	-	10,287	56,225	(26,516)	-	29,709
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ակտիվներ/ (պարտավորություններ) դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(434,982)	1,185,394	118,833	869,245	(221,081)	833,377	86,944	699,240

Գույքի ապահովագրություն

Հազար ՀՀ դրամ

2023

2022

	2023				2022			
	Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ / (պարտավորություն)	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս			Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ / (պարտավորություն)	Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս		
	Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Զուտ վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ/ (պարտավորություններ) հունվարի 1-ի դրությամբ	(71,380)	500,569	49,838	479,027	(37,992)	499,574	43,248	504,830
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	(1,588,241)	-	-	(1,588,241)	(687,876)	-	-	(687,876)
Վերաապահովագրողից փոխհատուցվող գումարներ	17,721	45,089	(35,592)	27,218	(1,790)	30,680	6,590	35,480
Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր մեջ վերաապահովագրողի մասը	-	409,726	-	409,726	-	95	-	95
Վերաապահովագրության գծով միջնորդավճարներ	17,721	-	-	17,721	(1,790)	-	-	(1,790)
Կրած պահանջների գծով պարտավորության վերաապահովագրողի մասին փոփոխություն	-	(364,637)	(35,592)	(400,229)	-	30,585	6,590	37,175
Վերաապահովագրության պայմանագրերից զուտ ծախս	(1,570,520)	45,089	(35,592)	(1,561,023)	(689,666)	30,680	6,590	(652,396)
Վերաապահովագրության գծով տոկոսային եկամուտներ	-	8,726	-	8,726	-	35,307	-	35,307
Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը	(3,780)	-	-	(3,780)	25,919	-	-	25,919
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	(1,574,300)	53,815	(35,592)	(1,556,077)	(663,747)	65,987	6,590	(591,170)
Դրամական հոսքեր								
Վճարված վերաապահովագրական վճարներ	1,529,390	-	-	1,529,390	630,359	-	-	630,359
Ստացված վերաապահովագրական հատուցումներ	-	(271,929)	-	(271,929)	-	(64,992)	-	(64,992)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	1,529,390	(271,929)	-	1,257,461	630,359	(64,992)	-	565,367
Այլ շարժեր	117,693	(110,812)	-	6,881	-	-	-	-
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ակտիվներ/ (պարտավորություններ) դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,403	171,643	14,246	187,292	(71,380)	500,569	49,838	479,027

Վերաապահովագրության պայմանագրերի այլ պորտֆելները

Հազար ՀՀ դրամ

2023

2022

	2023				2022			
	Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ / (պարտավորություն)		Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս		Մնացորդային ծածկույթի ակտիվ / (պարտավորություն)		Կրած պահանջների գծով պարտավորություններ վերաապահովագրողի մաս	
	Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Առանց վնասի փոխհատուցման բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատումներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Զուտ վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ/ (պարտավորություններ) հունվարի 1-ի դրությամբ	(165,983)	1,009,584	146,212	989,813	86,174	230,843	21,396	338,413
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	(1,203,289)	-	-	(1,203,289)	(1,222,121)	-	-	(1,222,121)
Վերաապահովագրողից փոխհատուցվող գումարներ	86,030	1,001,100	39,094	1,126,224	90,468	924,497	124,816	1,139,781
<i>Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր մեջ վերաապահովագրողի մասը</i>	-	841,918	-	841,918	-	349,570	-	349,570
<i>Վերաապահովագրության գծով միջնորդավճարներ</i>	86,030	-	-	86,030	90,468	-	-	90,468
<i>Կրած պահանջների գծով պարտավորության վերաապահովագրողի մասին փոփոխություն</i>	-	159,182	39,094	198,276	-	574,927	124,816	699,743
Վերաապահովագրության պայմանագրերից զուտ եկամուտ/ (ծախս)	(1,117,259)	1,001,100	39,094	(77,065)	(1,131,653)	924,497	124,816	(82,340)
<i>Վերաապահովագրության գծով տոկոսային եկամուտներ</i>	-	72,506	-	72,506	-	67,711	-	67,711
<i>Փոխարժեքների շարժերի ազդեցությունը</i>	(3,440)	-	-	(3,440)	66,678	-	-	66,678
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	(1,120,699)	1,073,606	39,094	(7,999)	(1,064,975)	992,208	124,816	52,049
<i>Դրամական հոսքեր</i>								
Վճարված վերաապահովագրական վճարներ	569,983	-	-	569,983	639,747	-	-	639,747
Ստացված վերաապահովագրական հատուցումներ	-	(515,411)	-	(515,411)	-	(40,412)	-	(40,412)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	569,983	(515,411)	-	54,572	639,747	(40,412)	-	599,335
Այլ շարժեր	282,072	(257,848)	-	24,224	173,071	(173,055)	-	16
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ակտիվներ/ (պարտավորություններ) դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(434,627)	1,309,931	185,306	1,060,610	(165,983)	1,009,584	146,212	989,813

11 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Գրասենյակային սարքավորումներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ (Տարածքներ)	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>							
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	487,733	210,844	168,770	155,021	177,785	255,301	1,455,454
Ավելացում	14,478	20,057	8,156	1,552	-	66,053	110,296
Օտարում	(70,677)	(28,202)	(57,744)	(39,526)	(88,893)	(87,470)	(372,512)
Վերաչափում	-	-	-	-	251,022	-	251,022
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	431,534	202,699	119,182	117,047	339,914	233,884	1,444,260
Ավելացում	17,741	6,778	46,603	4,966	-	56,012	132,100
Օտարում	-	(3,996)	-	(274)	(98,986)	(5,573)	(108,829)
Վերաչափում	-	-	-	-	177,402	-	177,402
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	449,275	205,481	165,785	121,739	418,330	284,323	1,644,933
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>							
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	419,843	137,870	155,089	140,691	88,893	156,126	1,098,512
Տարվա ծախս	26,499	22,561	7,369	5,893	98,986	30,683	191,991
Օտարում	(72,334)	(26,541)	(57,640)	(37,653)	(88,893)	(80,397)	(363,458)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	374,008	133,890	104,818	108,931	98,986	106,412	927,045
Տարվա ծախս	26,348	16,007	7,220	3,741	120,469	34,557	208,342
Օտարում	-	(2,090)	-	(198)	(98,986)	-	(101,274)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	400,356	147,807	112,038	112,474	120,469	140,969	1,034,113
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>							
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	57,526	68,809	14,364	8,116	240,928	127,472	517,215
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	48,919	57,674	53,747	9,265	297,861	143,354	610,820

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 640,558 հազար դրամ (2022թ.՝ 598,828 հազար դրամ):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկրինական արժեքը կազմում է 31,538 հազար դրամ (2022թ. 26,657 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների սահմանափակումներ

2023թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ (2022թ.՝ նույնպես):

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ընկերությունը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Ընկերությունը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունը ներկայացնում է այլ պարտավորություններ հոդվածում (տե՛ս ծանոթագրություն 14):

12 Գուդվիլ

Հազար ՀՀ դրամ

Գուդվիլի մնացորդ 01 հունվարի 2022թ. դրությամբ	687,317
Գուդվիլի արժեզրկում	(96,224)
Գուդվիլի մնացորդ 31 դեկտեմբերի 2022թ. դրությամբ	591,093
Գուդվիլի արժեզրկում	(88,664)
Գուդվիլի մնացորդ 31 դեկտեմբերի 2023թ. դրությամբ	502,429

13 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Դեբիտորական պարտքեր և այլ ստացվելիք գումարներ	161,647	171,514
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(88,834)	(67,274)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	72,813	104,240
Տրամադրված կանխավճարներ	148,352	65,694
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	14,180	9,970
Այլ ակտիվներ	27,273	29,917
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	189,805	105,581
Ընդամենը այլ ակտիվներ	262,618	209,821

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 1</i>
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	67,274	34,226
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	110,279	70,616
Զուտ դուրսգրում	(88,719)	(37,568)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	88,834	67,274

14 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	362,680	282,633
Կրեդիտորական պարտքեր	426,518	342,767
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	403,445	323,883
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	230,011	211,190
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,422,654	1,160,473
Ստացված կանխավճարներ	369,596	473,166
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	79,714	89,395
Այլ պարտավորություններ	14,207	29,805
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	463,517	592,366
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	1,886,171	1,752,839

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Ընկերությունը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տե՛ս ծանոթագրություն 11):

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	282,633	112,079
Վերաչափում	177,402	251,022
Տոկոսի կուտակում	27,908	22,479
Վճարումներ	(125,263)	(102,947)
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ	362,680	282,633

15 Մեփական կապիտալ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 3,983,000 հազար դրամ: Համաձայն Ընկերության կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 3,983,000 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 1000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության միանձնյա բաժնետերն է հանդիսանում «Ավոդոկա Հոլդինգս Լիմիթեդ» ՍՊԸ մայր կազմակերպությունը (Գիպրոս) (2022թ.՝ նույնպես):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել (2022թ.՝ նույնպես):

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերն իրավունք ունի ստանալ շահաբաժիններ, ըստ պահանջի:

2023 և 2022թթ. ընթացքում Ընկերության կողմից շահաբաժիններ չեն վճարվել:

Բաշխման ենթակա Ընկերության պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

16 Ապահովագրական հասույթ և վերաապահովագրավճարների բաշխում

Հազար ՀՀ դրամ

2023

	Ապահովագրական հասույթ	Վերաապահովագրության վճարների բաշխում	Զուտ ապահովագրական հասույթ
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	411,693	(9,331)	402,362
Առողջության ապահովագրություն	3,088,711	(84,335)	3,004,376
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր)	822,354	(329,487)	492,867
Օդանավերի ապահովագրություն	90,992	(54,005)	36,987
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	835,689	(459,911)	375,778
Գույքի ապահովագրություն	1,742,658	(1,588,241)	154,417
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	65,207	-	65,207
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	251,211	(181,471)	69,740
Վարկի ապահովագրություն	32,885	-	32,885
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	321,583	(238,979)	82,604
Աջակցության ապահովագրություն	159,009	(64,318)	94,691
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	7,033,523	-	7,033,523
Առողջության սոցիալական ապահովագրություն	1,064,765	-	1,064,765
Գյուղատնտեսության ապահովագրություն	301,704	(241,363)	60,341
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,221,984	(3,251,441)	12,970,543

	Ապահովագրական հասույթ	Վերաապահովագրության վճարների բաշխում	Զուտ ապահովագրական հասույթ
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	572,538	(7,633)	564,905
Առողջության ապահովագրություն	2,932,031	(314,462)	2,617,569
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր)	552,258	(231,020)	321,238
Օդանավերի ապահովագրություն	66,967	(61,920)	5,047
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	508,993	(273,065)	235,928
Գույքի ապահովագրություն	1,087,523	(687,876)	399,647
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	67,302	-	67,302
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	212,031	(147,159)	64,872
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	301,472	(255,906)	45,566
Աջակցության ապահովագրություն	143,564	(59,978)	83,586
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	6,965,184	-	6,965,184
Առողջության սոցիալական ապահովագրություն	1,118,335	-	1,118,335
Գյուղատնտեսության ապահովագրություն	161,659	(144,043)	17,616
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	14,689,857	(2,183,062)	12,506,795

17 Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ

2023

	Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր	Ապահովագրու- թյան ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	Կրած պահանջների գծով պարտավո- րության փոփոխություն	Ապահովա- գրական ծառայություն- ների գծով ծախսեր
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(18,494)	(131,152)	8,744	(140,902)
Առողջության ապահովագրություն	(2,151,948)	(310,704)	361,155	(2,101,497)
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր)	(232,579)	(186,356)	(11,437)	(430,372)
Օդանավերի ապահովագրություն	-	(3,229)	(1,333)	(4,562)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(138,761)	(144,027)	(356,695)	(639,483)
Գույքի ապահովագրություն	(487,380)	(197,856)	443,642	(241,594)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	(1,200)	(16,848)	114	(17,934)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(30,846)	(13,004)	(3,632)	(47,482)
Վարկի ապահովագրություն	1,384	(4,687)	(592)	(3,895)
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	(386,919)	(32,343)	(117,531)	(536,793)
Աջակցության ապահովագրություն	(27,582)	(27,407)	(1,154)	(56,143)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	(5,095,625)	(1,534,674)	(40,929)	(6,671,228)
Առողջության սոցիալական ապահովագրություն	(1,021,329)	(60,567)	(181,281)	(1,263,177)
Գյուղատնտեսության ապահովագրություն	(399,858)	(35,361)	(87,634)	(522,853)
Ընդամենը ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր	<u>(9,991,137)</u>	<u>(2,698,215)</u>	<u>11,437</u>	<u>(12,677,915)</u>

	Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր	Ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամրագրված	Կրած պահանջների գծով պարտավորության փոփոխություն	Ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(16,311)	(246,506)	721	(262,096)
Առողջության ապահովագրություն	(1,654,477)	(288,903)	(86,694)	(2,030,074)
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր)	(196,087)	(114,196)	(22,649)	(332,932)
Օդանավերի ապահովագրություն	-	(4,265)	33,092	28,827
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(89,946)	(80,710)	500,536	329,880
Գույքի ապահովագրություն	(84,210)	(156,743)	(99,404)	(340,357)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	(1,565)	(17,876)	(145)	(19,586)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(17,691)	(11,281)	(71,796)	(100,768)
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	-	(32,990)	(655,738)	(688,728)
Աջակցության ապահովագրություն	(45,884)	(29,874)	1,225	(74,533)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	(4,614,324)	(1,503,040)	(34,550)	(6,151,914)
Առողջության սոցիալական ապահովագրություն	(1,057,614)	(72,685)	(2,962)	(1,133,261)
Գյուղատնտեսության ապահովագրություն	(255,195)	(33,201)	63,407	(224,989)
Ընդամենը ապահովագրական ծառայությունների գծով ծախսեր	<u>(8,033,304)</u>	<u>(2,592,270)</u>	<u>(374,957)</u>	<u>(11,000,531)</u>

18 Վերաապահովագրողների կողմից փոխհատուցված գումարներ

Հազար ՀՀ դրամ

2023

	Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր մեջ վերաապահովա- գրողի մասը	Վերաապահովա- գրության գծով միջնորդավճարներ	Կրած պահանջների գծով պարտավորության վերաապահովագրողի մասին փոփոխություն	Վերաապահովագրողի կողմից փոխհատուցված գումարներ
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	-	1,054	-	1,054
Առողջության ապահովագրություն	-	1,673	-	1,673
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր)	95,989	-	5,150	101,139
Օդանավերի ապահովագրություն	-	-	1,333	1,333
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	97,146	-	321,530	418,676
Գույքի ապահովագրություն	409,726	17,721	(400,229)	27,218
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	19,195	7,441	3,441	30,077
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	387,660	42,047	117,532	547,239
Աջակցության ապահովագրություն	19,188	24	873	20,085
Գյուղատնտեսության ապահովագրություն	319,886	33,791	69,947	423,624
Ընդամենը վերաապահովագրողների կողմից փոխհատուցված գումարներ	1,348,790	103,751	119,577	1,572,118

Հազար ՀՀ դրամ

2022

	Կրած պահանջներ և այլ ծախսեր մեջ վերաապահովա- գրողի մասը	Վերաապահովա- գրության գծով միջնորդավճարներ	Կրած պահանջների գծով պարտավորության վերաապահովագրողի մասին փոփոխություն	Վերաապահովագրողի կողմից փոխհատուցված գումարներ
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	-	444	-	444
Առողջության ապահովագրություն	-	9,035	-	9,035
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր)	77,784	(137)	6,629	84,276
Օդանավերի ապահովագրություն	-	(5)	(3,128)	(3,133)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	63,521	-	(619,156)	(555,635)
Գույքի ապահովագրություն	95	(1,790)	37,175	35,480
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	10,364	3,947	37,945	52,256
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	-	39,456	657,558	697,014
Աջակցության ապահովագրություն	31,747	277	(719)	31,305
Գյուղատնտեսության ապահովագրություն	229,675	37,451	1,458	268,584
Ընդամենը վերաապահովագրողների կողմից փոխհատուցված գումարներ	413,186	88,678	117,762	619,626

19 Տոկոսային եկամուտ և ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
<i>Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ</i>		
Տոկոսային եկամուտ բանկերում ավանդներից	1,044,037	829,315
Տոկոսային եկամուտ ներդրումային արժեթղթերից	152,955	157,891
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	1,196,992	987,206
Վարձակալության գծով տոկոսային ծախս	27,908	22,479
Ընդամենը տոկոսային ծախս	27,908	22,479

20 Ֆինանսական ակտիվների պարտքային կորուստների գծով ծախսի հակադարձում/(ծախս)

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	2023	2022
Ավանդներ բանկերում	8	7,159	(8,320)
Ներդրումային արժեթղթեր	9	2,414	1,078
Այլ ակտիվներ	13	(110,279)	(70,616)
Ընդամենը արժեզրկման ծախսի հակադարձում/(արժեզրկման ծախս)		(100,706)	(77,858)

21 Պահվող վերաապահովագրության պայմանագրերից վերաապահովագրության գծով ֆինանսական եկամուտ/(ծախս)

Հազար ՀՀ դրամ

2023

	Վերաապահովա- գրության պայմանագրերի նկատմամբ հաշվարկված տոկոսներ	Զուտ փոխարժեքային եկամուտ/ (ծախս)	Պահվող վերաապահովա- գրության պայմանագրերից վերաապահովա-գրության գծով ֆինանսական եկամուտ/ (ծախսեր)
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	-	3	3
Առողջության ապահովագրություն	-	1,073	1,073
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր)	140	(1)	139
Օդանավերի ապահովագրություն	-	(1,565)	(1,565)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	251	(199)	52
Գույքի ապահովագրություն	8,726	(3,780)	4,946
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	8	(1,787)	(1,779)
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	71,828	(1,163)	70,665
Աջակցության ապահովագրություն	509	-	509
Գյուղատնտեսության ապահովագրություն	21	-	21
Ընդամենը	81,483	(7,419)	74,064

Հազար ՀՀ դրամ

2022

	Վերաապահովա- գրության պայմանագրերի նկատմամբ հաշվարկված տոկոսներ	Զուտ փոխարժեքային եկամուտ/ (ծախս)	Պահվող վերաապահովա- գրության պայմանագրերից վերաապահովագրության գծով ֆինանսական եկամուտ/ (ծախսեր)
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	-	-	-
Առողջության ապահովագրություն	-	44,761	44,761
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր)	142	-	142
Օդանավերի ապահովագրություն	-	6,729	6,729
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	210	(3,490)	(3,280)
Գույքի ապահովագրություն	35,307	25,919	61,226
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	8	6,578	6,586
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	67,034	8,610	75,644
Աջակցության ապահովագրություն	524	-	524
Գյուղատնտեսության ապահովագրություն	3	-	3
Ընդամենը	103,228	89,107	192,335

22 Թողարկված ապահովագրության պայմանագրերից ապահովագրության գծով ֆինանսական ծախս

Հազար ՀՀ դրամ

2023

	Ապահովագրության պայմանագրերի նկատմամբ հաշվարկված տոկոսներ	Զուտ փոխարժեքային եկամուտ	Թողարկված ապահովագրության պայմանագրերից ապահովագրության գծով ֆինանսական ծախսեր
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(52)	-	(52)
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր)	(348)	-	(348)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(279)	(23)	(302)
Գույքի ապահովագրություն	(10,323)	42	(10,281)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(15)	-	(15)
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	(71,829)	-	(71,829)
Աջակցության ապահովագրություն	(731)	32	(699)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	(1,551)	-	(1,551)
Գյուղատնտեսության ապահովագրություն	(26)	-	(26)
Ընդամենը	(85,154)	51	(85,103)

Հազար ՀՀ դրամ

2022

	Ապահովագրության պայմանագրերի նկատմամբ հաշվարկված տոկոսներ	Զուտ փոխարժեքային ծախս	Թողարկված ապահովագրության պայմանագրերից ապահովագրության գծով ֆինանսական ծախսեր
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(83)	-	(83)
Առողջության ապահովագրություն	-	(1)	(1)
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր)	(357)	-	(357)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(234)	(51)	(285)
Գույքի ապահովագրություն	(39,849)	(186)	(40,035)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(16)	-	(16)
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	(67,032)	-	(67,032)
Աջակցության ապահովագրություն	(757)	-	(757)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	(1,751)	-	(1,751)
Գյուղատնտեսության ապահովագրություն	(4)	-	(4)
Ընդամենը	(110,083)	(238)	(110,321)

23 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
Աշխատավարձ և նմանատիպ վճարներ	848,725	807,722
Պարգևավճարներ և հավելյալ վճարներ	286,764	288,162
Արձակուրդային վճարներ	147,501	137,096
Այլ վճարներ	79,650	58,913
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	1,362,640	1,291,893

24 Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
Վերանորոգում և տեխնիկական սպասարկում	81,397	69,856
Գովազդի ծախսեր	110,927	67,929
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	108,898	57,230
Կարճաժամկետ վարձակալություն	23,150	36,582
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի)	15,621	13,720
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	36,895	44,795
Անվտանգության գծով ծախսեր	8,719	6,914
Ներկայացուցչական ծախսեր	43,105	35,244
Բանկային ծախսեր	75,707	66,361
Գրասենյակային ծախսեր	147,049	122,535
Վճարված տուգանքներ	1,027	3,532
Անդամակցության վճար	2,606	1,486
Այլ ծախսեր	105,721	239,787
Ընդամենը այլ ծախսեր	760,822	765,971

25 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	140,000	122,155
Հետաձգված հարկ	24,383	(108,257)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	164,383	13,898

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2022թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման

բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով (2022թ. 18%):

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունավետ դրույքաչափ		Արդյունավետ դրույքաչափ	
	2023	(%)	2022	(%)
Շահույթ մինչև հարկումը	694,961		664,493	
Շահութահարկ	125,093	18	119,609	18
Զուտ չհարկվող եկամուտ/(չնվազեցվող ծախսեր)	39,290	6	(41,661)	(6)
Կուտակված հարկային վնասի չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվի ազդեցությունը	-	-	(64,050)	(10)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	164,383	24	13,898	2

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	Այլ					
	2022	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	2023 Հետաձգված հարկային պարտավորություն
Դրամական միջոցներ	(1,108)	(88)	-	(1,196)	-	(1,196)
Ավանդներ բանկերում	(2,686)	(4,279)	-	(6,965)	-	(6,965)
Ներդրումային արժեթղթեր	16,314	(727)	(7,992)	7,595	7,595	-
Ապահովագրության և վերապահովագրության գծով ակտիվներ	(3,888)	(14,311)	-	(18,199)	-	(18,199)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(43,367)	(10,248)	-	(53,615)	-	(53,615)
Այլ ակտիվներ	(314)	15,830	-	15,516	15,516	-
Ապահովագրության և վերապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	(88,705)	(30,042)	-	(118,747)	-	(118,747)
Այլ պարտավորություններ	105,543	19,482	-	125,025	125,025	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	(18,211)	(24,383)	(7,992)	(50,586)	148,136	(198,722)

Հազար ՀՀ դրամ

	Այլ				2022	
	2021	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավոր- ություն
Դրամական միջոցներ	(1,654)	546	-	(1,108)	-	(1,108)
Ավանդներ բանկերում	(625)	(2,061)	-	(2,686)	-	(2,686)
Ներդրումային արժեթղթեր	(97,053)	96,948	16,419	16,314	16,314	-
Ապահովագրության և վերապահովագրության գծով ակտիվներ	33,513	(37,401)	-	(3,888)	-	(3,888)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(16,001)	(27,366)	-	(43,367)	-	(43,367)
Այլ ակտիվներ	(242)	(72)	-	(314)	-	(314)
Ապահովագրության և վերապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	(132,546)	43,841	-	(88,705)	-	(88,705)
Այլ պարտավորություններ	71,721	33,822	-	105,543	105,543	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	(142,887)	108,257	16,419	(18,211)	121,857	(140,068)

26 Պայմանականություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Ընկերությունն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները՝ հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների մեկնաբանությունների վրա, որի հետ կապված պայմանական պարտավորություն չի ձևավորել: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ընկերությանը հատուցումների գծով ներկայացված դատական հայցերի հետ կապված ձևավորված պահուստները ներառված են Ընկերության Ներկայացված, սակայն չկարգավորված պահանջների պահուստում:

Ընկերությանը ներկայացվող այլ դատական հայցերի առումով Ընկերության ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորություններն էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Հետևաբար Ընկերության կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստավորումներ չեն կատարվել:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Այնուամենայնիվ, 2023թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությանը սեփականության իրավունքով պատկանող փոխադրամիջոցները ապահովագրված են: Քանի դեռ Ընկերությունը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Սկսած 2010թ. Ընկերությունը հանդիսանում է Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող ընկերությունների բյուրոյի անդամ (այսուհետ՝ Բյուրո): Բյուրոյի նպատակը տուժած անձանց շահերի պաշտպանությունն է և ԱՊՊԱ համակարգի կայունության և զարգացման ապահովումը: Բյուրոյին անդամակցող ապահովագրական ընկերությունները կատարում են միանվագ, պարբերական և լրացուցիչ վճարներ: Բյուրոն՝ երաշխավորման ֆոնդի միջոցների հաշվին հատուցում է տուժած անձանց պատճառված վնասները, եթե՝

1. վնաս պատճառած ավտոտրանսպորտային միջոցը կամ դրա վերաբերյալ ԱՊՊԱ պայմանագիր կնքելու պարտականություն ունեցող անձը անհայտ է (այս դեպքում հատուցվում է միայն տուժած անձանց պատճառված վնասը),
2. պատճառվել է վնաս ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործմամբ, որի վերաբերյալ կնքված չէ ԱՊՊԱ պայմանագիր,
3. վնասը պատճառվել է հափշտակված կամ առանց հափշտակության նպատակի ապօրինաբար տիրացած ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործմամբ,
4. վնաս պատճառված ավտոտրանսպորտային միջոցի վերաբերյալ ԱՊՊԱ պայմանագիր կնքած ապահովագրական ընկերությունը ճանաչվել է անվճարունակ, եթե նա պարտավոր էր հատուցել պատճառված վնասը, ինչպես նաև օրենքով սահմանված այլ դեպքերում:

27 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» ստանդարտի, կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Ընկերության կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Ընկերության վերջնական վերահսկող է համարվում ՀՀ քաղաքացի Գագիկ Գրիգորյանը, ով հանդիսանում է Մայր կազմակերպության բաժնետեր:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում:

Կապակցված կողմերի հետ իրականացված գործարքների մանրամասները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2023		2022	
	Ղեկավար Բաժնետերեր	անձնակազմ	Ղեկավար Բաժնետերեր	անձնակազմ
<i>Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն</i>				
<i>Տրամադրած փոխառություններ</i>				
Հաշվեկշիռ հունվարի 1-ի դրությամբ	-	19,740	-	7,000
Վճարված գումարներ	-	(60,050)	-	(32,260)
Ստացված գումարներ	-	47,400	-	45,000
Հաշվեկշիռ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	7,090	-	19,740

<i>Վարձակալության գծով պարտավորություններ</i>				
Հաշվեկշիռ հունվարի 1-ի դրությամբ	63,506	-	36,197	-
Տարվա ընթացքում վերաչափված	20,345	-	33,523	-
Տարվա ընթացքում տոկոսի կուտակում	4,498	-	3,749	-
Տարվա ընթացքում մարված	(10,060)	-	(9,963)	-
Հաշվեկշիռ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	78,289	-	63,506	-

<i>Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն</i>				
Համախառն ապահովագրավճարներ	-	2,677	-	2,216
Ֆինանսական վարձակալության գծով տոկոսային ծախս	(4,498)	-	(3,749)	-
Մաշվածության ծախս	(18,865)	-	(15,772)	-

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2023	2022
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	579,497	587,118
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	579,497	587,118

28 Իրական արժեքի չափումը

Ընկերության ղեկավարությունը սահմանում է իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը չգնանշվող իրական արժեքով այլ համապարփակ արդյունքով չափվող արժեթղթերի համար:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին Ընկերության ղեկավարությունը վերլուծում է ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք պետք է վերագնահատվեն համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ, համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ընկերությունն անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխությունը համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ, որոշելու համար, թե հիմնավորված է արդյոք տվյալ փոփոխությունը:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված)։

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե անուղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող)։

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ)։

28.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2023թ.				
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ	-	665,804	-	665,804	665,804
Ավանդներ բանկերում	-	11,923,406	-	11,923,406	11,923,406
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	179,951	-	179,951	179,985
Տրամադրված փոխառություններ	-	7,090	-	7,090	7,090
Այլ ակտիվներ	-	72,813	-	72,813	72,813
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Այլ պարտավորություններ	-	1,422,654	-	1,422,654	1,422,654

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ	-	618,470	-	618,470	618,470
Ավանդներ բանկերում	-	10,242,704	-	10,242,704	10,242,704
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	94,311	-	94,311	97,061
Տրամադրված փոխառություններ	-	15,737	-	15,737	19,740
Այլ ակտիվներ	-	104,240	-	104,240	104,240
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Այլ պարտավորություններ	-	1,160,473	-	1,160,473	1,160,473

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է իրենց հաշվեկշռային արժեքին

Այն ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք իրացվելի են կամ ունեն կարճ ժամկետայնություն (երեք ամսից պակաս), ենթադրվում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքները մոտ են իրական արժեքին: Այս ենթադրությունը կիրառվում է նաև առանց որոշակի մարման ժամկետ ունեցող ցպահանջ ավանդների և խնայողական հաշիվների նկատմամբ:

Ֆիքսված դրույքաչափով ֆինանսական գործիքներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը գնահատվում է՝ համեմատելով դրանց առաջին անգամ ճանաչման պահի շուկայական տոկոսադրույքները համանման ֆինանսական գործիքների ընթացիկ շուկայական դրույքաչափերի հետ: Ֆիքսված տոկոսադրույքով ավանդների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է գեղչված դրամական հոսքերի վրա՝ օգտագործելով նմանատիպ վարկային ռիսկով և մարման ժամկետով պարտքերի համար դրամական շուկայի գերակշռող տոկոսադրույքները: Այդ գործիքների իրական արժեքը չի տարբերվում հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դրանց հաշվեկշռային արժեքներից:

28.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր (Օանոթ. 9)	-	1,120,360	-	1,120,360
Ընդամենը	-	1,120,360	-	1,120,360

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր (Ծանոթ. 9)	-	1,377,704	-	1,377,704
Ընդամենը	-	1,377,704	-	1,377,704

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

29 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ Ընկերությունը չունի ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ, որոնք ներկայացված են զուտ արժեքով կամ կհաշվանցվեն համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի:

30 Ժամկետայնության վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները՝ ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Ցյախանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար		12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար		Ընդամենը
			1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	
<i>Ակտիվներ</i>							
Դրամական միջոցներ	665,804	-	665,804	-	-	-	665,804
Ավանդներ բանկերում	350,273	1,609,445	1,959,718	8,487,241	1,476,447	9,963,688	11,923,406
Ներդրումային արժեթղթեր	-	99,342	99,342	848,741	352,262	1,201,003	1,300,345
Տրամադրված փոխառություններ	-	7,090	7,090	-	-	-	7,090
Այլ ակտիվներ	72,813	-	72,813	-	-	-	72,813
	1,088,890	1,715,877	2,804,767	9,335,982	1,828,709	11,164,691	13,969,458

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Ցյախանց և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա- հանրա- գումար	Ընդամենը
<i>Պարտավորություններ</i>							
Վարձակալության գծով պարտավորություն	53,246	147,424	200,670	162,010	-	162,010	362,680
Այլ պարտավորություններ	1,059,974	-	1,059,974	-	-	-	1,059,974
	<u>1,113,220</u>	<u>147,424</u>	<u>1,260,644</u>	<u>162,010</u>	<u>-</u>	<u>162,010</u>	<u>1,422,654</u>
Զուտ Դիրք	<u>(24,330)</u>	<u>1,568,453</u>	<u>1,544,123</u>	<u>9,173,972</u>	<u>1,828,709</u>	<u>11,002,681</u>	<u>12,546,804</u>
Կուտակված ճեղքվածք	<u>(24,330)</u>	<u>1,544,123</u>		<u>10,718,095</u>	<u>12,546,804</u>		

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Ցյախանց և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա- հանրա- գումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>							
Դրամական միջոցներ	618,470	-	618,470	-	-	-	618,470
Ավանդներ բանկերում	257,101	8,351,618	8,608,719	1,633,985	-	1,633,985	10,242,704
Ներդրումային արժեթղթեր	-	301,187	301,187	844,880	328,698	1,173,578	1,474,765
Տրամադրված փոխառություններ	-	19,740	19,740	-	-	-	19,740
Այլ ակտիվներ	104,240	-	104,240	-	-	-	104,240
	<u>979,811</u>	<u>8,672,545</u>	<u>9,652,356</u>	<u>2,478,865</u>	<u>328,698</u>	<u>2,807,563</u>	<u>12,459,919</u>
<i>Պարտավորություններ</i>							
Վարձակալության գծով պարտավորություն	45,071	107,876	152,947	129,686	-	129,686	282,633
Այլ պարտավորություններ	877,840	-	877,840	-	-	-	877,840
	<u>922,911</u>	<u>107,876</u>	<u>1,030,787</u>	<u>129,686</u>	<u>-</u>	<u>129,686</u>	<u>1,160,473</u>
Զուտ Դիրք	<u>56,900</u>	<u>8,564,669</u>	<u>8,621,569</u>	<u>2,349,179</u>	<u>328,698</u>	<u>2,677,877</u>	<u>11,299,446</u>
Կուտակված ճեղքվածք	<u>56,900</u>	<u>8,621,569</u>		<u>10,970,748</u>	<u>11,299,446</u>		

31 Ապահովագրական և ֆինանսական ռիսկի կառավարում

Ընկերության Ընկերության գործունեությանը բնորոշ է ռիսկերի բազմազանությունը և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում: Ռիսկի կրումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն է, և գործառնական ռիսկերը գործունեության անխուսափելի հետևանքն են: Հետևաբար, Ընկերության նպատակն է հասնել ռիսկի և եկամտաբերության միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Ընկերության ֆինանսական գործունեության վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունը:

Ռիսկի կարևորագույն տեսակներն են են ապահովագրական և ֆինանսական ռիսկերը: Վերջինս ներառում է պարտքային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Ընկերության կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Տնօրինության խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Ընկերության Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Տնօրինություն

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է գործընթացների ներդրման և իրականացման համար, որոնք կապված են ռիսկերի կառավարման հետ, որպեսզի ապահովեն կառավարման անկախ գործընթացը:

31.1 Ապահովագրական ռիսկ

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով Ընկերության հիմնական ռիսկն այն է, որ փաստացի պահանջները և հատուցումները կամ դրանց հետ կապված ժամկետները տարբերվեն սպասված արդյունքներից: Վերոհիշյալը կապված է պահանջների հաճախականության, դրանց խստության մակարդակի, փաստացի վճարված հատուցումների և երկարաժամկետ պահանջների հետագա զարգացման հետ: Այդ պատճառով, Ընկերության նպատակն է ապահովել բավարար պահուստներ այդ պարտավորությունները ծածկելու համար:

Վերը նշված ռիսկի մակարդակը զսպվում է՝ բազմազանեցնելով ապահովագրության պայմանագրերի լայն պորտֆելը: Ռիսկերի փոփոխականությունը նվազեցվում է նաև անդերապիսնգի քաղաքականության պատշաճ ընտրության և իրականացման միջոցով, ինչպես նաև վերաապահովագրության պայմանագրերի կիրառմամբ:

Ռիսկերի զսպման քաղաքականության շրջանակներում Ընկերությունը իրականացնում է ինչպես ֆակուլտատիվ, այնպես էլ օբլիգատոր վերաապահովագրություն: Վերաապահովագրությունը իրականացվում է համամասնական սկզբունքով: Համամասնական վերաապահովագրության հիմնական մասը կազմում է քվոտային վերաապահովագրությունը, որն իրականացվում է

Ընկերության գործունեության որոշ դասերի գծով ռիսկի ընդհանուր ենթարկվածությունը նվազեցնելու նպատակով:

Վերաապահովագրողներից վերականգնվող գումարները գնահատվում են ըստ չկարգավորված պահանջների պահուստի և համապատասխանում են վերաապահովագրության պայմանագրերին: Չնայած նրան, որ Ընկերությունն ունի վերաապահովագրության պայմանագրեր, այն չի ազատվում ապահովադիրների նկատմամբ ուղղակի պարտավորություններից և հետևաբար փոխանցված ապահովագրության հետ կապված գոյություն ունի նաև պարտքային ռիսկ, կապված վերաապահովագրողի կողմից վերաապահովագրության պայմանագրերով ստանձնած պարտականությունների չկատարման հետ: Ընկերության կողմից վերաապահովագրության ձեռքբերումը այնպես է բազմազանեցված, որպեսզի Ընկերությունը կախված չլինի մեկ վերաապահովագրողից, իսկ Ընկերության գործառնությունները կախված չլինին են վերաապահովագրության մեկ պայմանագրից:

31.1.1 Ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրեր

Բացի արդեն նշված ռիսկերի զսպման վերոնշյալ քաղաքականությունից, ռիսկին ենթարկվածությունը նվազեցնելու համար Ընկերությունը կիրառում է նաև պահանջների մանրամասն ուսումնասիրման քաղաքականություն, գնահատելու համար բոլոր նոր և գործող պահանջները, պարբերաբար դիտարկում է պահանջների կարգավորման ընթացակարգերը և հաճախ ուսումնասիրություններ է իրականացնում բացահայտելու համար հնարավոր կեղծ հայտերը: Բացի այդ, Ընկերությունը կիրառում է պահանջների ակտիվ կառավարման և արագ կարգավորման քաղաքականություն, նվազեցնելու համար ապագա անկանխատեսելի զարգացումների հնարավոր բացասական ազդեցությունը Ընկերության վրա: Գնաձի ռիսկը զսպվում է ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունները գնահատելիս գնաձը հաշվի առնելով:

Անդերռայթինգի և վերաապահովագրության ռազմավարությունների օգտագործման նպատակն է նվազեցնել Ընկերության ենթարկվածությունը ռիսկից՝ հիմնվելով Ընկերության ղեկավարության կողմից որոշված ռիսկի ընդունելի չափերի վրա: Մրա հիմնական նպատակն է հանդիսանում մեկ դեպքի ազդեցությունը սահմանափակել բաժնետիրական կապիտալի 10%-ի չափով՝ հաշվի առնելով վերաապահովագրությունը: Խորհուրդը կարող է ավելացնել կամ նվազեցնել ընդունելի սահմանաչափերը՝ կախված շուկայական պայմաններից և այլ գործոններից:

Հիմնական ենթադրություններ

Ընկերության պարտավորությունների գնահատման հիմքում ընկած հիմնական ենթադրությունը այն է, թե արդյոք ք Ընկերության ապագա պահանջների զարգացումը նման կլինի անցյալ պահանջների զարգացումների փորձին: Դրանք ներառում են ենթադրություններ, կապված պահանջների գծով միջին ծախսի, պահանջների կարգավորման ծախսերի, սպասվող վնասաբերության ցուցանիշների և յուրաքանչյուր տարում պատահարների գծով պահանջների քանակի հետ: Օգտագործվում են լրացուցիչ որակական դատողություններ՝ գնահատելու համար, թե որ տենդենցները կիրառելի չեն ապագայի համար, օրինակ՝ հատուկ ենտ դեպքեր, փոփոխություններ շուկայական պայմաններում, ինչպես օրինակ՝ հանրության վերաբերմունքի փոփոխությունը պահանջների ներկայացման հանդեպ, տնտեսական իրավիճակի փոփոխությունը, ինչպես նաև ներքին գործոններ, ինչպիսիք են պորտֆելի կառուցվածքը, պոլիսների պայմանները, պահանջների կարգավորման ընթացակարգերը:

Հետագա դատողությունները օգտագործվում են որոշելու համար, թե որքանով կարող են արտաքին գործոնները, ինչպիսիք են դատական վճիռները, օրենսդրական դաշտը, ազդել գնահատումների վրա:

Ենթադրությունների վստահելիության վրա ազդող այլ կարևոր հանգամանքները ներառում են տոկոսադրույքները, վճարման ժամկետների երկարաձգումները և փոփոխությունները արտարժույթի փոխարժեքներում:

Այնուամենայնիվ, կապված ՀՀ-ում համեմատաբար նոր ապահովագրական շուկայի հետ, դժվար է կանխատեսել որևէ պահանջի հավանական արդյունքը և ներկայացված պահանջների վերջնական արժեքը: Վնասի վերջնական արժեքի վրա ազդող գործոններից շատերի ազդեցությունը դժվար է որոշել: Այդ պատճառով, Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է վիճակագրական տվյալները, շուկայական փոփոխությունները և այլ գործոններ, պահուստների ավելի զգուշավոր գնահատման համար:

Զգայունության վերլուծություն

Ապահովագրական պահանջների պահուստները զգայուն են վերոնշյալ հիմնական ենթադրությունների նկատմամբ: Որոշ ենթադրությունների համար հնարավոր չի եղել որոշել քանակական զգայունությունը, ինչպիսիք են օրենսդրական փոփոխությունները կամ գնահատման գործընթացում անորոշությունները:

Ստորև ներկայացված վերլուծությունը իրականացված է հիմնական ենթադրություններում հնարավոր փոփոխությունների համար, այլ ենթադրությունները անփոփոխ լինելու պայմաններում, և ցույց է տալիս ազդեցությունը մինչև հարկումը շահույթի վրա: Ենթադրությունների փոխկապակցվածությունը զգալի ազդեցություն ունի պահանջների գծով պարտավորությունների վերջնական արժեքը որոշելու վրա, բայց ենթադրությունների փոփոխությունների ազդեցությունը ցույց տալու համար, ենթադրությունները փոփոխվում են անհատական հիմքով: Պետք է նշել, որ այս ենթադրությունների փոփոխությունները գծային չեն:

Հազար ՀՀ դրամ

2023

	Փոփոխություն ենթադրություններում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	
		Համախառն վերաապահովագրությունից	Զուտ վերաապահովագրությունից
Սպասվող վնասաբերության ցուցանիշ	+5	(159,156)	(51,179)
	-5	159,154	51,180
Մակրոտնտեսական ցուցանիշների փոփոխության ազդեցություն	+1	(35,649)	(13,046)
	-1	34,828	12,228

Հազար ՀՀ դրամ

2022

	Փոփոխություն ենթադրություններում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	
		Համախառն վերաապահովագրությունից	Զուտ վերաապահովագրությունից
Սպասվող վնասաբերության ցուցանիշ	+5	(118,141)	(60,708)
	-5	84,578	27,148
Մակրոտնտեսական ցուցանիշների փոփոխության ազդեցություն	+1	(34,691)	(13,756)
	-1	35,371	14,434

Պահանջների զարգացման աղյուսակ

ՖՀՄՄ 17-ի պահանջներին համապատասխան, հատուցումների պահուստներ ձևավորելիս Ընկերությունը հաշվի է առնում ապագա իրադարձությունների հավանականությունը և

մեծությունը, որոնք կլինեն սպասվածից ավելի անբարենպաստ, ինչը արտացոլվում է ռիսկի ճշգրտման մեջ: Ընդհանուր առմամբ, պահանջի կարգավորման վերջնական արժեքի հետ կապված անորոշությունն ամենամեծն է, երբ պահանջը գտնվում է զարգացման վաղ փուլերում: Պահանջների զարգացմանը զուգընթաց, պահանջի վերջնական արժեքը դառնում է ավելի որոշակի:

Ընկերությունը չի բացահայտել նախկինում չիրապարակված տեղեկատվություն պահանջների զարգացման վերաբերյալ, որոնք տեղի են ունեցել տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հինգ տարի ավելի վաղ, երբ նա առաջին անգամ կիրառել է ՖՀՄՍ 17-ը:

Կրած պահանջների գծով համախառն պարտավորությունները 2023թ. համար զարգացել են հետևյալ կերպ՝

Հազար ՀՀ դրամ	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
<i>Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական</i>							
Դեպքի յուրաքանչյուր տարվա վերջում	5,732,799	8,024,043	7,744,064	10,004,666	8,464,277	9,954,544	49,924,393
Մեկ տարի անց	7,903,469	8,083,802	7,427,557	9,304,178	10,232,557	-	42,951,563
Երկու տարի անց	7,865,660	7,937,794	7,511,599	8,510,077	-	-	31,825,130
Երեք տարի անց	7,985,387	7,925,978	7,587,977	-	-	-	23,499,342
Չորս տարի անց	7,984,150	7,777,822	-	-	-	-	15,761,972
Հինգ տարի անց	7,988,945	-	-	-	-	-	7,988,945
Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական	7,988,945	7,777,822	7,587,977	8,510,077	10,232,557	9,954,544	52,051,922
<i>Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ</i>							
Դեպքի յուրաքանչյուր տարվա վերջում	(5,641,725)	(5,396,059)	(5,972,848)	(6,797,194)	(7,263,604)	(8,215,529)	(39,286,959)
Մեկ տարի անց	(7,413,244)	(6,554,847)	(7,344,266)	(7,579,987)	(8,304,417)	-	(37,196,761)
Երկու տարի անց	(7,946,437)	(7,740,876)	(7,391,034)	(8,375,251)	-	-	(31,453,598)
Երեք տարի անց	(7,970,509)	(7,765,494)	(7,414,140)	-	-	-	(23,150,143)
Չորս տարի անց	(7,983,468)	(7,777,059)	-	-	-	-	(15,760,527)
Հինգ տարի անց	(7,988,945)	-	-	-	-	-	(7,988,945)
Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	(7,988,945)	(7,777,059)	(7,414,140)	(8,375,251)	(8,304,417)	(8,215,529)	(48,075,341)
Ընդամենը համախառն ապահովագրական պարտավորություններ ըստ հաշվեկշռի	-	763	173,837	134,826	1,928,140	1,739,015	3,976,581

Չուտ ապահովագրական պարտավորությունները 2023թ. համար հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Ընդամենը
Դեպքի տարվա վերջի դրությամբ	5,403,889	6,126,614	6,780,766	7,746,204	7,909,074	6,943,962	40,910,509
Մեկ տարի անց	7,174,022	6,352,829	6,960,508	7,558,853	7,226,713	-	35,272,925
Երկու տարի անց	7,152,081	6,526,681	6,948,377	7,615,202	-	-	28,242,341
Երեք տարի անց	7,176,529	6,523,475	6,894,347	-	-	-	20,594,351
Չորս տարի անց	7,176,297	6,463,130	-	-	-	-	13,639,427
Հինգ տարի անց	7,181,371	-	-	-	-	-	7,181,371
Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական	7,181,371	6,463,130	6,894,347	7,615,202	7,226,713	6,943,962	42,324,725
<i>Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ</i>							
Դեպքի տարվա վերջի դրությամբ	(5,403,889)	(5,235,331)	(5,759,014)	(6,682,114)	(6,919,819)	(7,556,258)	(37,556,425)
Մեկ տարի անց	(7,093,726)	(6,281,348)	(6,887,211)	(7,439,756)	(7,903,809)	-	(35,605,850)
Երկու տարի անց	(7,147,822)	(6,445,397)	(6,932,741)	(7,662,548)	-	-	(28,188,508)
Երեք տարի անց	(7,171,894)	(6,456,809)	(6,955,392)	-	-	-	(20,584,095)
Չորս տարի անց	(7,175,922)	(6,463,398)	-	-	-	-	(13,639,320)
Հինգ տարի անց	(7,181,371)	-	-	-	-	-	(7,181,371)
Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական	(7,181,371)	(6,463,398)	(6,955,392)	(7,662,548)	(7,903,809)	(7,556,258)	(43,722,776)
Ընդամենը համախառն ապահովագրական պարտավորությունները ըստ հաշվեկշռի	-	(268)	(61,045)	(47,346)	(677,096)	(612,296)	(1,398,051)

31.2 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի, ակտիվ դիրքով թողարկված ապահովագրության պայմանագրի կամ պահվող վերաապահովագրության պայմանագրի մի կողմը կարող է կորուստներ պատճառել մյուս կողմին՝ պարտավորությունները չկատարելու հետևանքով:

Ընկերության պարտքային ռիսկի ենթարկվածությունը մեղմելու համար գործում են հետևյալ քաղաքականությունները և ընթացակարգերը:

Ընկերությունն ունի պարտքային ռիսկի քաղաքականություն, որը գնահատում և սահմանում է, թե որն է համարվում Ընկերության համար պարտքային ռիսկ: Քաղաքականության հետ համապատասխանությունը վերահսկվում է, և բացահայտումների և խախտումների մասին գեկուցվում է Ընկերության ղեկավարությանը: Քաղաքականությունը կանոնավոր կերպով

վերանայվում է ռիսկային միջավայրի փոփոխությունների հետ համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտքային ռիսկը վերահսկվում է Ընկերության ներդրումային թիմի կողմից: Նրանց պարտականությունն է վերանայել և կառավարել պարտքային ռիսկը, ներառյալ բնապահպանական ռիսկը բոլոր գործընկերների համար: Ընկերությունը կառավարում և վերահսկում է պարտքային ռիսկը՝ սահմանելով ռիսկի սահմանաչափեր, որոնք նա պատրաստ է ընդունել առանձին գործընկերների համար և ըստ աշխարհագրական և արդյունաբերական կենտրոնացման, և վերահսկելով ռիսկերը՝ համաձայն այդ սահմանաչափերի: Ընկերության քաղաքականությունն է ներդրումներ կատարել բարձրորակ ֆինանսական գործիքներում, որոնք ունեն պարտազանցման ցածր ռիսկ: Պարտքային ռիսկի զգալի աճի դեպքում քաղաքականությունը թելադրում է, որ գործիքը պետք է վաճառվի, իսկ հասույթը վերաներդրվի բարձրորակ գործիքներում:

Վերաապահովագրությունը կատարվում է այն գործընկերների հետ, որոնք ունեն բարձր վարկային վարկանիշ և ռիսկերի կենտրոնացումը մեղմվում է հետևելով գործընկերների առավելագույն սահմանաչափերի սահմանման քաղաքականությանը, որը ամեն տարի սահմանվում է խորհրդի կողմից և ենթակա է կանոնավոր վերանայման:

Վերաապահովագրողների վարկունակությունը դիտարկվում է տարեկան կտրվածքով՝ վերանայելով նրանց ֆինանսական կայունությունը մինչև որևէ պայմանագրի ավարտը:

Հաճախորդների՝ ապահովագրավճարների չվճարման արդյունքում առաձայցած մնացորդների պարտքային ռիսկը պահպանվում է միայն պայմանագրում նշված արտոնյալ ժամանակահատվածի ընթացքում: Միջնորդներին վճարվող միջնորդավճարները հաշվանցվում են ստացվելիք գումարների հետ՝ պարտազանցման ռիսկը նվազեցնելու համար:

31.2.1 Արժեզրկում և պահուստավորման քաղաքականություններ

Ընկերությունը շարունակաբար վերահսկում է այն ակտիվները, որոնք ենթակա են ակնկալվող պարտքային կորուստների: Որոշելու համար, արդյոք գործիքը կամ գործիքների պորտֆելը ենթակա է 12-ամսյա ԱՊԿ-ի թե գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ԱՊԿ-ի, Ընկերությունը գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչումից հետո:

Ընկերությունը համարում է, որ պարտքային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից հետո, եթե պայմանագրային վճարումները ուշացվել են ավելի քան 30 օրով:

Ընկերությունը համարում է ֆինանսական գործիքը պարտազանցման ենթարկված, և, հետևաբար, պարտքային առումով արժեզրկված՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ պայմանագրային վճարումները 90 օր ժամկետանց են: Ընկերությունը կարող է նաև գործիքը համարել պարտազանցված, երբ ներքին կամ արտաքին տեղեկատվությունը ցույց է տալիս, որ Ընկերությունը դժվար թե ստանա չմարված պայմանագրային գումարները ամբողջությամբ: Նման դեպքերում Ընկերությունը ճանաչում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ԱՊԿ:

Ընկերությունը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր պարտազանցման հավանականությունը 12-ամսյա ԱՊԿ հաշվարկելու նպատակով: Համաձայն ներդրումային քաղաքականության՝ ձեռք բերված նոր գործիքների համար պարտազանցման հավանականությունը սովորաբար որոշվում է որպես նվազագույն, իսկ պարտազանցման դեպքում ակնկալվող վնասի գործակիցը ենթադրվում է 100%: Հազվագյուտ դեպքերում, երբ պահանջվում է հաշվարկել գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ԱՊԿ, պարտազանցման հավանականությունը գնահատվում է տնտեսական սցենարների հիման վրա:

Տարվա ընթացքում ֆինանսական ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի կամ պարտազանցման էական աճ չի գրանցվել: Ոչ մի գրավ չի պահվում որպես երաշխիք որևէ ժամկետանց կամ արժեզրկված ակտիվների դիմաց:

31.2.2 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Ստորև ներկայացված աղյուսակը տրամադրում է տեղեկատվություն Ընկերության պարտքային ռիսկի չափի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ դասակարգելով ակտիվները համաձայն գործընկեր կողմի վարկանիշների՝ ըստ միջազգային վարկանշային գործակալությունների:

Հազար ՀՀ դրամ	Վարկանշված	Զվարկանշված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ	629,984	35,820	665,804
Ավանդներ բանկերում	8,139,081	3,784,325	11,923,406
Ներդրումային արժեթղթեր	1,300,345	-	1,300,345
Տրամադրված փոխառություններ	-	7,090	7,090
Այլ ակտիվներ	-	72,813	72,813
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,069,410	3,900,048	13,969,458

Հազար ՀՀ դրամ	Վարկանշված	Զվարկանշված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ	344,093	274,377	618,470
Ավանդներ բանկերում	6,532,068	3,710,636	10,242,704
Ներդրումային արժեթղթեր	1,474,765	-	1,474,765
Տրամադրված փոխառություններ	-	19,740	19,740
Այլ ակտիվներ	-	104,240	104,240
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,350,926	4,108,993	12,459,919

31.2.3 Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Ընկերությունն ունի պարտքային ռիսկի քաղաքականություն, որը գնահատում և սահմանում է, թե որն է համարվում Ընկերության համար պարտքային ռիսկ: Քաղաքականությունը կանոնավոր կերպով վերանայվում է ռիսկային միջավայրի փոփոխությունների հետ համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով:

Վերաապահովագրությունն օգտագործվում է ապահովագրական ռիսկը կառավարելու նպատակով: Այնուամենայնիվ, սա չի ազատում Ընկերությանը իր հիմնական ապահովագրային պարտավորությունից: Եթե վերաապահովագրողը որևէ պատճառով չի կատարում պահանջի վճարում, ապա Ընկերությունը պարտավորվում է վճարել ապահովադիրին:

Վերաապահովագրությունը կատարվում է այն գործընկեր կողմերի հետ, որոնք ունեն դրական վարկային գնահատական, իսկ ռիսկի սահմանաչափից հնարավոր է խուսափել, հետևելով գործընկեր կողմերի սահմանափակումներին վերաբերող քաղաքականության ուղեցույցին, որը սահմանվում է ամեն տարի Խորհրդի կողմից և ենթակա է կանոնավոր վերանայման:

Վերաապահովագրողների վարկունակությունը հաշվի է առնվում տարեկան կտրվածքով վերանայելով ֆինանսական կայունությունը՝ պայմանագիրը վերջնական տեսքի բերելուց առաջ:

31.3 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Ընկերության ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմաններին՝ ներառյալ

արտարժույթի փոխարժեքի և տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է 3 տեսակի ռիսկ՝ տոկոսադրույքի ռիսկ, արտարժույթի ռիսկ և գնային ռիսկ:

Ընկերության շուկայական ռիսկի քաղաքականությունը սահմանում է, թե ինչպես կարելի է գնահատել և որոշել, թե որն է շուկայական ռիսկ Ընկերության համար: Քաղաքականության հետ համապատասխանությունը վերահսկվում է, և ռիսկերի և խախտումների մասին տեղեկատվությունը ներկայացվում է Ընկերության ռիսկերի կոմիտեին: Քաղաքականությունը պարբերաբար վերանայվում է համապատասխանության և ռիսկային միջավայրի փոփոխության տեսանկյունից:

Ակտիվների բաշխման և պորտֆելի սահմանաչափի կառուցվածքի համար հաստատվում են ուղեցույցեր՝ ապահովելու համար, որ ակտիվները ծածկում են ապահովադիրների հատուկ պարտավորությունները, և որ ակտիվներն ապահովում են Ընկերության պայմանագրային պահանջները բավարարելու համար անհրաժեշտ եկամուտն ու օգուտները:

31.3.1 Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքների, ապահովագրության պայմանագրերի կամ վերաապահովագրության պայմանագրերի ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական արժեքների փոփոխության արդյունքում:

Ֆինանսական ակտիվների և ապահովագրության պայմանագրերի միջև ուղղակի պայմանագրային կապ չկա: Այնուամենայնիվ, Ընկերության տոկոսադրույքի ռիսկի քաղաքականությունը պահանջում է, որ զուտ տոկոսադրույքի ռիսկի չափը կառավարվի՝ պահպանելով ֆիքսված և փոփոխական տոկոսադրույքով գործիքների համապատասխան համադրություն՝ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններն ապահովելու համար: Քաղաքականությունը նաև պահանջում է, որ կառավարվեն տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների մարման ժամկետները:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լողացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով եկամտաբերության կորի ենթադրվող փոփոխությունները:

Հազար ՀՀ դրամ		31 դեկտեմբերի 2023		
Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն	
ՀՀ դրամ	+1	-		(29,469)
ՀՀ դրամ	-1	-		31,101
Հազար ՀՀ դրամ		31 դեկտեմբերի 2022		
Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն	
ՀՀ դրամ	+1	-		(36,280)
ՀՀ դրամ	-1	-		38,230

31.3.2 Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների, ապահովագրության գծով ակտիվների և պարտավորությունների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային դիրքերի համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ: Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.		31 դեկտեմբերի 2022թ.	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
Արտարժույթ				
Ազատ փոխարկելի արժույթ	+10	40,285	+10	47,480
Ազատ փոխարկելի արժույթ	-10	(40,285)	-10	(47,480)

Ընկերության արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.			
	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ	629,312	25,363	11,129	665,804
Ավանդներ բանկերում	11,459,091	464,315	-	11,923,406
Ներդրումային արժեթղթեր	1,219,702	80,643	-	1,300,345
Տրամադրված փոխառություններ	7,090	-	-	7,090
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ	1,271	-	-	1,271
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ	2,284,620	-	-	2,284,620
Այլ ակտիվներ	72,813	-	-	72,813
	15,673,899	570,321	11,129	16,255,349

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Պարտավորություններ</i>				
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	7,994,879	-	-	7,994,879
Վերապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	167,473	-	167,473
Այլ պարտավորություններ	1,422,654	-	-	1,422,654
Ընդամենը	9,417,533	167,473	-	9,585,006
Զուտ դիրք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,256,366	402,848	11,129	6,670,343
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	14,162,194	547,641	2,398	14,712,233
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	8,316,784	72,840	-	8,389,624
Զուտ դիրք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,845,410	474,801	2,398	6,322,609

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

31.3.3 Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը ֆինանսական գործիքների կամ ապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվների և/կամ պարտավորությունների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական արժեքների փոփոխության արդյունքում (բացառությամբ նրանց, որոնք առաջացել են տոկոսադրույքի կամ արտարժույթի ռիսկերի հետևանքով)՝ անկախ նրանից՝ այդ փոփոխությունները պայմանավորված են առանձին ֆինանսական գործիքին կամ պայմանագրին հատուկ գործոններով, թե շուկայում վաճառվող բոլոր նմանատիպ պայմանագրերի կամ ֆինանսական գործիքների վրա ազդող գործոններով:

Ընկերության գնային ռիսկի ենթարկվածությունը վերաբերում է այն ֆինանսական ակտիվներին և ֆինանսական պարտավորություններին, որոնց արժեքը կտատանվի շուկայական արժեքների փոփոխության արդյունքում: Ընկերությունը որևէ մասնակցային պայմանագրեր չունի: Հետևաբար, ապահովագրության կամ վերապահովագրության պայմանագրեր, որոնք ենթարկվում են գնային ռիսկի, առկա չեն:

Ընկերության քաղաքականությունը գնային ռիսկերի հետ կապված պահանջում է կառավարել այդ ռիսկերը՝ սահմանելով և վերահսկելով ներդրումային նպատակներն ու սահմանները, դիվերսիֆիկացման պլանները ու անհատական և ընդհանուր բաժնային գործիքների սահմանափակումները:

Ընկերությունը չունի գնային ռիսկի էական կենտրոնացում:

31.4 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Ընկերությունը կարող է ներգրավվել ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ և կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Ընկերությունը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Իրացվելիության ռիսկը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Ընկերության հետ մասնավորապես:

Ընկերության իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Ընկերությունը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Ընկերությունն օգտվել է ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր»-ի 132 հոդվածի բ կետի i. մասից՝ ՖՀՄՍ 7-ի 39-րդ պարագրաֆի «ա» կետով պահանջվող մարման վերլուծության փոխարեն բացահայտելով տեղեկատվություն ճանաչված ապահովագրական և վերաապահովագրական պարտավորություններից առաջացող զուտ դրամական արտահոսքերի գնահատված ժամկետների վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման շրջանակում գնահատված մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունները դուրս են մնացել այս վերլուծությունից:

	Մինչև 1 տարի	1-ից 2 տարի	2 տարի և ավել	Ընդամենը	Ընդամենը հաշվեկշռային
<i>Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ</i>					
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	20,913	617	-	21,530	21,478
Առողջության ապահովագրություն	193,739	-	-	193,739	193,739
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր)	102,922	4,112	-	107,034	106,686
Օդանավերի ապահովագրություն	4,869	-	-	4,869	4,869
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	1,339,716	3,295	-	1,343,011	1,342,732
Գույքի ապահովագրություն	67,161	121,925	-	189,086	178,764
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	3,426	-	-	3,426	3,426
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	211,771	173	-	211,944	211,929
Վարկի ապահովագրություն	571	-	-	571	571
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	151,933	848,348	-	1,000,281	928,452
Աջակցության ապահովագրություն	9,647	8,634	-	18,281	17,550
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	239,836	18,322	-	258,158	256,606
Առողջության սոցիալական ապահովագրություն	150,949	-	-	150,949	150,949
Գյուղատնտեսության ապահովագրություն	97,037	305	-	97,342	97,316
Ընդամենը	2,594,490	1,005,731	-	3,600,221	3,515,067
<i>Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ</i>					
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր)	52,983	1,656	-	54,639	54,499
Օդանավերի ապահովագրություն	6,176	-	-	6,176	6,176
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	1,301,518	2,960	-	1,304,478	1,304,226
Գույքի ապահովագրություն	91,566	103,049	-	194,615	185,889
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	140,941	91	-	141,032	141,024
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	401,184	848,347	-	1,249,531	1,177,703
Աջակցության ապահովագրություն	10,007	6,016	-	16,023	15,514
Գյուղատնտեսության ապահովագրություն	100,095	248	-	100,343	100,322
Ընդամենը	2,104,470	962,367	-	3,066,837	2,985,353

	Մինչև 1 տարի	1-ից 2 տարի	2 տարի և ավել	Ընդամենը	Ընդամենը հաշվեկշռային
<i>Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ</i>					
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	28,326	858	-	29,184	29,101
Առողջության ապահովագրություն	448,452	-	-	448,452	448,452
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր)	89,587	3,676	-	93,263	92,907
Օդանավերի ապահովագրություն	3,493	-	-	3,493	3,493
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	975,953	2,414	-	978,367	978,132
Գույքի ապահովագրություն	210,711	410,539	-	621,250	581,400
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	3,447	-	-	3,447	3,447
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	202,977	169	-	203,146	203,130
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	103,426	690,587	-	794,013	726,980
Աջակցության ապահովագրություն	8,296	7,796	-	16,092	15,335
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	332,206	18,042	-	350,248	348,497
Առողջության սոցիալական ապահովագրություն	17,166	-	-	17,166	17,166
Գյուղատնտեսության ապահովագրություն	11,636	38	-	11,674	11,670
Ընդամենը	2,435,676	1,134,119	-	3,569,795	3,459,710
<i>Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ</i>					
Ավտոմեքենաների ապահովագրություն (կամավոր)	46,413	1,461	-	47,874	47,731
Օդանավերի ապահովագրություն	4,517	-	-	4,517	4,517
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	918,365	2,165	-	920,530	920,320
Գույքի ապահովագրություն	221,969	363,745	-	585,714	550,407
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	135,875	87	-	135,962	135,954
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	316,684	690,589	-	1,007,273	940,238
Աջակցության ապահովագրություն	8,863	5,399	-	14,262	13,738
Գյուղատնտեսության ապահովագրություն	13,589	34	-	13,623	13,619
Ընդամենը	1,666,275	1,063,480	-	2,729,755	2,626,524

31.5 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Ընկերության ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից բացառությամբ ապահովագրական, պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Ընկերության նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Խորհուրդը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Ընկերության ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են Ընկերության ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Հաշվետվությունները ներկայացվում են Խորհրդին:

32 Կապիտալի համարժեքություն

Ընկերությունը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Ընկերության կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է՝ օգտագործելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Ընկերության կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Ընկերությունը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Ընկերությունը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների

համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

Ապահովագրական ընկերության համար կապիտալի համարժեքության նորմատիվը հաշվարկվում է ընդհանուր կապիտալի և պահանջվող կապիտալի մեծության հարաբերությամբ:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Ընդհանուր կապիտալը հաշվարկվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները:

Պահանջվող կապիտալի մեծությունը հաշվարկվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և պահանջվող կապիտալի մեծության հանրագումարի միջև սահմանային հարաբերակցությունը սահմանվում է 100%:

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերությունը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

2023թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալը, պահանջվող կապիտալի մեծությունը և կապիտալի համարժեքության դրույքաչափի հաշվարկը՝ համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

	Աուդիտի	Աուդիտի
	չենթարկված	չենթարկված
Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Հիմնական կապիտալ	6,416,157	6,333,216
Լրացուցիչ կապիտալ	784,042	539,167
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	7,200,199	6,872,383
Պահանջվող կապիտալի մեծություն	6,601,998	4,694,857
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	109%	146%

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվում է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 1,500,000 հազար ՀՀ դրամ գումարով: